

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۰

جمعه ۱۴۰۱/۰۸/۳۰

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

سوالات آزمون

پایه دهم تجربی
دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۹۵ دقیقه	تعداد سوال: ۸۰

عنوانی موارد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

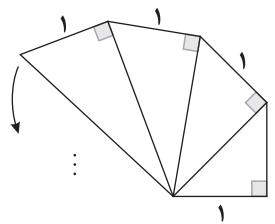
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	ریاضی ۱	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	زیست‌شناسی ۱	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰ دقیقه
۳	فیزیک ۱	۲۰	۴۱	۶۰	۲۵ دقیقه
۴	شیمی ۱	۲۰	۶۱	۸۰	۲۰ دقیقه

ریاضیات

- ۱ اگر U مجموعه مرجع و $\{x \in U \mid |x| < 1\}$ نامتناهی باشد، U کدام می‌تواند باشد؟
- (۰, +∞) (۴) [۱, +∞) (۳) ℤ (۲) N (۱)
- ۲ اگر A مضارب طبیعی عدد ۳ و $B = \{x \in \mathbb{Z} \mid |x| < 50\}$ کدام مجموعه نامتناهی است؟
- B (۴) A - B (۳) B - A (۲) A ∩ B (۱)
- ۳ متمم مجموعه $(B - A)' - (A - B)$ کدام است؟
- $A \cup B'$ (۴) B - A (۳) A - B (۲) $B \cup A'$ (۱)
- ۴ اگر A زیر مجموعه‌ای از اعداد صحیح باشد، کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) اگر A متناهی، A' متناهی است.
(۳) اگر A متناهی، A' متناهی است.
- ۵ در یک کاروان ورزشی شامل ۱۰۰ ورزشکار، ۲۵ ورزشکار زیر ۲۵ سال هستند و ۷۰ ورزشکار ساکن شهر تهران نیستند. اگر ۴۹ ورزشکار زیر ۲۵ سال با ساکن تهران باشند، چند ورزشکار ۲۵ ساله با بزرگ‌تر یا ساکن شهرستان داریم؟
- ۸۶ (۴) ۵۴ (۳) ۹۴ (۲) ۵۱ (۱)
- ۶ اگر $n(U) = ۵۰$ و A و B دو مجموعه مجزا از مجموعه مرجع U باشند، به طوری که $n(A') \cap n(B') = n(A) + n(B)$ باشد، $n(A \cap B)$ کدام است؟
- ۳۵ (۴) ۲۵ (۳) ۳۰ (۲) ۲۰ (۱)
- ۷ اگر الگوی زیر را تا جایی که وتر مثلث آخر برابر با $\sqrt{10}$ باشد ادامه دهیم، محیط شکل حاصل چه قدر است؟
- ۱۱ + $\sqrt{10}$ (۱)
9 + $\sqrt{10}$ (۲)
20 + $\sqrt{10}$ (۳)
10 + $\sqrt{10}$ (۴)
- ۸ مجموع هر دو جمله متولای از دنباله مثلثی با شروع از صفر را در الگوی جدیدی می‌نویسیم. این الگو کدام است؟
- (۱) خطی (۲) ثابت (۳) مربعی (۴) مثلثی
- ۹ اگر دنباله ... , ۲, ۷, ۱۶, ... مربوط به یک الگوی درجه دوم باشد، جمله ۵ام این الگو کدام است؟
- ۵۴ (۴) ۴۴ (۳) ۵۶ (۲) ۴۶ (۱)
- ۱۰ در یک دنباله حسابی که مجموع جملات اول و سوم برابر با ۵ و تفاضل جمله دوم از پنجم برابر با ۶ است، جمله دهم دنباله کدام است؟
- ۹/۵ (۴) ۶/۵ (۳) ۱۸/۵ (۲) ۰/۵ (۱)
- ۱۱ اگر a, b به ترتیب چهار جمله متولای از دنباله‌ای حسابی باشند، $a+b$ کدام است؟
- (۴) صفر ۱ (۳) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{7}{12}$ (۱)

۱۲- دوندهای دور یک زمین فوتبال را بار اول در 10 دقیقه طی می‌کند و هر بار 30 ثانیه این زمان را کاهش می‌دهد تا به 4 دقیقه برساند. او چند بار این کار را انجام داده است؟

(۱۳) ۴

(۱۲) ۳

(۱۱) ۲

(۱۰) ۱

۱۳- بین دو عدد $\frac{1}{27}$ و $\frac{4}{9}$ چهار عدد دیگر قرار می‌دهیم تا 6 عدد حاصل تشکیل دنباله‌ای هندسی دهنده، مجموع دو عدد وسطی چه قدر است؟

(۱۵) ۴

(۱۶) ۳

(۱۷) ۲

(۱۸) ۱

۱۴- در یک دنباله هندسی 2 و $a_1 = 3a_{n-1} = 100$ دنباله کدام است؟ جمله $2a_n$

(۱۹) ۴

(۲۰) ۳

(۲۱) ۲

(۲۲) ۱

۱۵- در یک دنباله هندسی با جملات مثبت، قدرنسبت $\frac{1}{3}$ می‌باشد. اگر تفاضل جملات سوم و پنجم برابر با 6 باشد، جمله اول کدام است؟

(۱۲) ۴

(۱۳) ۳

(۱۶) ۲

(۱۰) ۱

۱۶- جملات دوم، ششم و هشتم یک دنباله حسابی غیرثابت، سه جمله متواالی از دنباله هندسی‌اند. کدام گزینه صحیح است؟

(۱) قدرنسبت دنباله حسابی برابر با یک است.

(۲) قدرنسبت دنباله هندسی برابر با 2 است.

(۳) جمله نهم از دنباله حسابی صفر است.

(۴) جمله دهم از دنباله هندسی برابر با یک است.

۱۷- در مثلث قائم‌الزاویه ABC ، اگر $\sin \hat{B} = 0/6$ باشد، $\tan \hat{C}$ چه قدر است؟

(۲۳) ۴

(۲۴) ۳

(۲۵) ۲

(۲۶) ۱

۱۸- حاصل $\frac{\sin 60^\circ - \cos 45^\circ}{\cos 30^\circ + \sin 45^\circ}$ کدام است؟

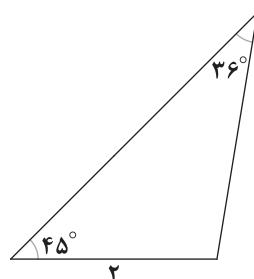
(۲۷) $5 - \sqrt{6}$ (۲۸) $5 - 2\sqrt{6}$ (۲۹) 5 (۳۰) $5 + 2\sqrt{6}$

۱۹- اگر $\tan x = 0/75$ ، حاصل $\frac{\sin x - 2\cos x}{2\cos x + 4\sin x}$ کدام است؟

(۳۱) ۴

(۳۲) $-\frac{1}{4}$ (۳۳) $\frac{1}{5}$ (۳۴) $-\frac{1}{5}$

۲۰- مساحت مثلث مقابله چه قدر است؟ $(\sin 36^\circ = 0/6)$

(۳۵) $\frac{7}{9}$ (۳۶) $\frac{14}{3}$ (۳۷) $\frac{14}{9}$ (۳۸) $\frac{7}{3}$

زیست‌شناسی

-۲۱- در دستگاه گوارش فردی سالم، پس از، لزوماً «

- (۱) کاهش میزان انقباض بنداره انتهایی معده - به سرعت چین خودگی‌های دیواره معده کاهش می‌یابد.
- (۲) انبساط دیواره معده - یاخته‌های داخلی ترین لایه دیواره معده، باعث ایجاد قطعات انقباضی به صورت یک در میان می‌شوند.
- (۳) ورود کیموس نسبتاً مایع به روده باریک - تشکیل حلقه‌های انقباضی در دیواره بخش واحد لایه ماهیچه‌ای مورب آغاز می‌گردد.
- (۴) فعالیت‌های انقباضی ماهیچه‌های بخش کیسه‌ای شکل لوله گوارش - بر اثر مخلوط شدن مواد غذایی با شیره معده، کیموس تشکیل می‌شود.

-۲۲- هر ترکیب شیمیایی درون شیره معده که، به طور حتم

- (۱) دارای خاصیت آنزیمی می‌باشد - گوارش مواد غذایی در لوله گوارش را آغاز می‌کند.
- (۲) روند تبدیل پپسینوژن به شکل فعال آن را تسهیل می‌کند - دارای خاصیت اسیدی است.
- (۳) در قلیایی کردن لایه ژله‌ای حفاظتی نقش دارد - توسط یاخته‌های حفرات معده تولید می‌گردد.
- (۴) در جلوگیری از کم خونی فرد مؤثر است - توسط پرتعادلترین یاخته‌های غدد معده تولید می‌شود.

-۲۳- حین فرایندی که موجب انتقال غذا از دهان به درون مری می‌شود، کدامیک از گزینه‌های زیر رخ می‌دهد؟

- (۱) جهت حرکت زبان کوچک، زبان، برچاکنای و حنجره مشابه یکدیگر است.
- (۲) ماهیچه‌های صاف تشکیل‌دهنده دیواره حلق به صورت غیرارادی منقبض می‌شوند.
- (۳) بنداره مخطط انتهای مری، به حالت انقباض درآمده و اجازه عبور غذا را می‌دهد.
- (۴) حرکت برچاکنای و حنجره در خلاف جهت یکدیگر، منجر به بسته شدن نای می‌گردد.

-۲۴- کدام گزینه در ارتباط با غدد براقی بزرگ موجود در دهان انسان، درست است؟

- (۱) عقبی‌ترین غده، نزدیک‌ترین غده به پایین‌ترین غده ترشح‌کننده براق محسوب می‌شود.
- (۲) نوعی غده براقی که ترشحات آن به کف دهان وارد می‌شود، انداره بزرگ‌تری دارد.
- (۳) نوعی غده براقی که ترشحات آن به سقف دهان منتقل می‌گردد، با مجرای در سطح خارجی عضله‌ای در ارتباط است.
- (۴) نوعی غده که در سطح بالاتری از بقیه قرار دارد، از بالا به پایین پهنه‌ای بیشتری را پیدا می‌کند.

-۲۵- در بخشی از لوله گوارش انسان که مهم‌ترین نقش را در ایجاد حالت جامد مدفوع دارد، قسمتی که، به طور قطع

- (۱) به صورت تقریباً افقی قرار گرفته است - قادر یاخته‌های ماهیچه‌ای مخطط در ساختار دیواره خود است.
- (۲) مواد را به سمت بخش میانی بدن جابه‌جا می‌کند - در سطح بالاتری نسبت به انتهای روده باریک قرار گرفته است.
- (۳) به آپاندیس ختم می‌شود - در مقایسه با سایر بخش‌های روده بزرگ، با مواد واحد میزان آب کم‌تر تماس دارد.
- (۴) از نخستین بخش ترشح‌کننده پروتئاز لوله گوارش فاصله کم‌تری دارد - مواد را از اندام لنفی طحال دور می‌کند.

-۲۶- چند مورد، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«در ارتباط با کوچک‌ترین ساختار افزاینده سطح جذب در فضای درونی روده باریک، می‌توان گفت»

- الف) در پی مصرف گلوتن در برخی افراد ممکن است دچار تخریب شود.
- ب) حاوی دو نوع موبرگ در درون خود است.
- ج) بخش اعظم آن از مولکولی با دو اسید چرب متصل به گلیسرول تشکیل شده است.
- د) در تمام سطوح هر یاخته پوششی مشاهده می‌شود.

- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در ارتباط با اندام هورمون می‌توان گفت»

- (۱) هدف - گاسترین - به دنبال افزایش میزان کشیدگی دیواره آن، به چین خودگی‌های دیواره‌اش افروده می‌شود.
- (۲) ترشح‌کننده - سکرتین - نخستین محلی است که ورود مواد به محیط داخلی در آن صورت می‌گیرد.
- (۳) هدف - سکرتین - تماماً در سمتی از بدن واقع شده است که کولون بلندتر روده بزرگ نیز در همان سمت است.
- (۴) ترشح‌کننده - گاسترین - نمی‌تواند دارای یاخته‌هایی با بیش از یک هسته باشد.

- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«در ساختار لوله گوارش فردی سالم، یاخته‌های ماهیچه‌ای»

- (۱) لایه طولی نسبت به لایه حلقوی، به یاخته‌های پوششی مخاط، نزدیک‌تر هستند.
 - (۲) بندراء انتهای مری و بندراء خارجی مخرج از نوع مخطط و غیرارادی محسوب می‌شوند.
 - (۳) تشکیل دهنده بندراء انتهای مری با رسیدن حرکات کرمی منقبض می‌شوند.
 - (۴) لایه مؤثر در حرکات کرمی‌شکل مری، در ارتباط با یاخته‌های عصبی قرار دارند.
- کدام گزینه در ارتباط با بخش کیسه‌ای شکل لوله گوارش انسان سالم و بالغ درست است؟
- (۱) محل انجام گوارش شیمیایی مواد غذایی برخلاف گوارش مکانیکی آن‌ها محسوب شده و کیموس را تولید می‌کند.
 - (۲) در نتیجه فرو رفتن یاخته‌های پوششی سنگفرشی موجود در دیواره آن به درون بافت پیوندی زیرین، حفراتی تشکیل می‌شود.
 - (۳) بندراء پیش از این اندام همانند بندراء انتهای آن، در سمت چپ بدن قرار داشته و در پی حرکت کرمی‌شکل به حالت استراحت درمی‌آید.
 - (۴) چین خودگی‌های دیواره‌اش موقعی بوده و با افزایش حجم غذای موجود در آن، میزان آن‌ها کاهش می‌یابد.

- کدام گزینه در ارتباط با غشای نوعی یاخته‌گیاهی فتوسنتزکننده، درست است؟

- (۱) در سطح بیرونی غشای یاخته، انواع متفاوتی از کربوهیدرات‌های منشعب قرار دارد.
- (۲) هر پروتئینی که در سراسر عرض غشا قرار دارد، واجد منفذی برای عبور مواد است.
- (۳) همه کربوهیدرات‌های غشایی به فراوان ترین مولکول‌های موجود در غشا متصل هستند.
- (۴) مولکول‌های کلسیترول در هر دو لایه غشا در مجاورت اسیدهای چرب رؤیت می‌شوند.

- کدام گزینه با توجه به ساختار و موقعیت اجزای مختلف دستگاه گوارش انسان، درست است؟

- (۱) همه بنداره (اسفنکتر)‌های لوله گوارش، فقط یاخته‌های دوکی‌شکل و تک‌هسته‌ای دارند.
- (۲) به دلیل واقع شدن پانکراس در سطح پشتی معده، این اندام از نمای جلویی بدن رؤیت نمی‌شود.
- (۳) ابتدای روده باریک برخلاف کولون پایین‌رو در سمتی از بدن واقع شده است که محلی برای ذخیره صفرا می‌باشد.
- (۴) بخش اعظم معده برخلاف بخش عمده کبد در قسمتی از بدن قرار دارد که روده کور در آن سمت واقع شده است.

- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟

«در بدن انسان، محل شروع گوارش محل پایان گوارش پروتئین‌ها»

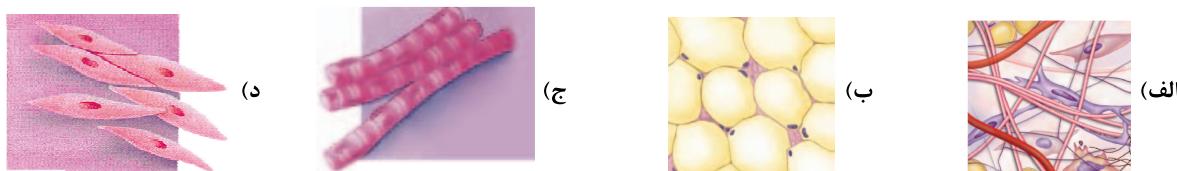
- (۱) کربوهیدرات‌ها، برخلاف - فاقد یاخته‌هایی با بیش از یک هسته می‌باشد.
- (۲) پروتئین‌ها، همانند - دارای ماهیچه مورب می‌باشد.
- (۳) کربوهیدرات‌ها، همانند - می‌تواند در فرایند جذب مواد نقش داشته باشد.
- (۴) پروتئین‌ها، برخلاف - می‌تواند پروتئین‌ها را به کوچک‌ترین واحد سازنده آن‌ها تبدیل کند.

۳۳- کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) زیست‌شناسی، شاخه‌ای از علوم تجربی است که به بررسی عملی جانداران و فرایندهای زیستی می‌پردازد.
- (۲) زیست‌شناسان به دنبال پاسخ به همهٔ پرسش‌های مرتبط با کشف رازهای آفرینش هستند.
- (۳) زیست‌شناسان فقط ساختارهایی را بررسی می‌کنند که به طور مستقیم قابل روئیت باشند.
- (۴) مشاهده، اساس علوم تجربی است و می‌تواند به صورت مستقیم یا غیرمستقیم انجام شود.

۳۴- کدام گزینه در ارتباط با شکل‌های زیر درست است؟

(۱) بیشتر حجم غشای یاخته‌های سازندهٔ بافت «الف» از مولکول‌هایی با سه اسید چرب ساخته شده است.

- (۲) در یاخته‌های بخشی از بافت «الف» برخلاف یاخته‌های «ب» و «ج»، هسته در مرکز یاخته قرار دارد.
- (۳) در بخش «د» برخلاف بخش «ج» امکان مشاهدهٔ فعالیت غیرارادی در پاسخ به تحريك عصبی وجود دارد.
- (۴) بافت اصلی که در شکل‌ها وجود ندارد در کنترل ترشحات بخش کیسه‌ای شکل لولهٔ گوارش بی‌تأثیر است.

۳۵- کدام گزینه در ارتباط با اجزای دستگاه گوارش درست است؟

«مواد برای به سمتی حرکت می‌کنند که در آن سمت قرار ندارد.»

- (۱) خروج از کولون بالارو - هیچ بخشی از اندام مؤثر در ساخت صakra
- (۲) خروج از کولون افقی - طحال
- (۳) ورود به مکان اصلی جذب مواد غذایی - دریچه انتهای روده باریک
- (۴) ورود به معده - آپاندیس

۳۶- در ارتباط با فرایندهای مربوط به دستگاه گوارش انسان، کدام گزینه درست است؟

- (۱) به دنبال ترشح براز هر فرد، قطعاً می‌توان تسهیل فرایند بلع لقمهٔ غذا را مشاهده کرد.
- (۲) می‌توان شبکهٔ عصبی روده‌ای را در سراسر لولهٔ گوارش، به همراه دستگاه خودمخترار مشاهده کرد.
- (۳) همهٔ اندام‌های مرتبط با لولهٔ گوارش توانایی ترشح مولکول‌هایی را دارند که پیوند بین مولکول‌های غذایی را آبکافت می‌کنند.
- (۴) برخی از سیاهرگ‌های خروجی از معده، با سیاهرگ خروجی از اندامی غیرگوارشی یکی شده و نهایتاً به سیاهرگ باب تخلیه می‌شود.

۳۷- کدام عبارت در خصوص بخش‌های مختلف دستگاه گوارش انسان درست است؟

- (۱) فقط یاخته‌های داخلی‌ترین لایهٔ لولهٔ گوارش در افراد مبتلا به سلیاک در اثر پروتئین گلوتن تخریب می‌شوند.
- (۲) فقط ترکیباتی که به صورت غیرفعال ترشح می‌شوند در گوارش پروتئین‌ها نقش دارند.
- (۳) فقط ترکیبات خروجی از مجرای مشترک صakra و لوزالمعده وارد دوازده می‌شود.
- (۴) هر ماده‌ای که از غشای یاخته‌های پوششی روده عبور کند، در نهایت به کبد فرستاده می‌شود.

۳۸- کدام گزینه در خصوص دستگاه گوارش یک فرد سالم، عبارت زیر را به طور نادرستی تکمیل می‌کند؟

«(در) بخشی از لولهٔ گوارش که»

- (۱) نسبت به اندام‌های بعدی خود آسیب‌پذیرتر است، مواد غذایی با هم مخلوط نمی‌شوند.
- (۲) حرکات خود را به آهستگی انجام می‌دهد، می‌تواند شیره‌های گوارشی را به سمت بالا هدایت کند.
- (۳) ترشحات حاوی بیکربنات را از بیش از یک اندام دریافت می‌کند، محل شروع یکی از انواع حرکات لولهٔ گوارش است.
- (۴) دارای ماهیچهٔ مورب است، گوارش کامل مولکول‌هایی با ساختار مشابه کلاژن دیده می‌شود.

۳۹- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«مطابق با متن کتاب زیستشناسی (۱)، در سطوح سازمان یابی حیات،»

(۱) پنجمین - امکان مطالعه بر روی تعداد زیادی از افراد جمعیت فراهم می‌شود.

(۲) هفتمین - امکان بررسی دریاچه ارومیه برای اولین بار ممکن می‌شود.

(۳) دومین - هر یاخته اندازه مشابهی با سایر یاخته‌ها دارد.

(۴) ششمین - تعدادی از افراد جمعیت توانایی انجام تولیدمثل ندارند.

- ۴۰- کدام گزینه در ارتباط با گردش خون دستگاه گوارش به درستی بیان شده است؟

(۱) سیاهرگ خروجی از اندام هدف هورمون سکرتین، نسبت به سیاهرگ خروجی از کولونی که ابتدای آن مواد را به سمت کبد هدایت می‌کند، ضخیم‌تر است.

(۲) خون تمام اندام‌های دارای حرکات کرمی‌شکل لوله گوارش، ابتدا از طریق سیاهرگ باب به نوعی اندام مرتبط با لوله گوارش در سمت راست می‌رود.

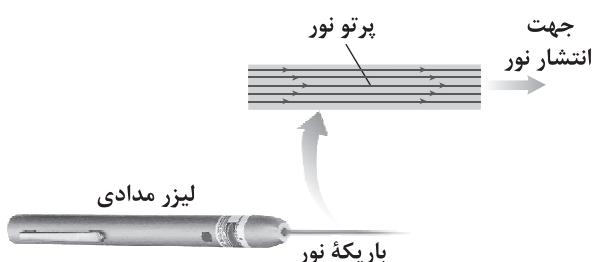
(۳) سیاهرگ خروجی از کولونی که در انتهای خود محتویاتش را به سمت خط میانی بدن هدایت می‌کند، می‌تواند با خون خروجی از پانکراس مخلوط شود.

(۴) اکسیژن‌سانی و برطرف کردن نیازهای تنفسی‌ای اندام سازنده صakra، توسط سیاهرگ باب کبدی صورت می‌گیرد.

سایت کنکور

- ۴۱- مطابق شکل زیر، در بررسی نور لیزر مدادی، منبع نور در واقع بوده و در مدل‌سازی، آن را در نظر می‌گیریم. از سوی دیگر پرتوهای نور آن در واقع بوده و در مدل‌سازی آن را در نظر می‌گیریم.

- (۱) نقطه‌ای - گسترده - واگرا - همگرا
- (۲) نقطه‌ای - گسترده - همگرا - موازی
- (۳) گسترده - نقطه‌ای - همگرا - موازی
- (۴) گسترده - نقطه‌ای - واگرا - موازی

- ۴۲- در میان کمیت‌های «دما، سرعت، فشار، زمان، طول، نیرو و تندی» به ترتیب از راست به چپ، به تعداد عدد کمیت برداری و عدد کمیت اصلی وجود دارد.

۴ - ۴ (۴) ۳ - ۲ (۳) ۳ - ۴ (۲) ۴ - ۲ (۱)

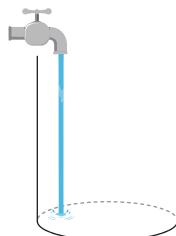
- ۴۳- در رابطه فیزیکی $A = \frac{B^2}{C} + CDE$ ، اگر کمیت A بر حسب ژول (J) و کمیت C بر حسب کیلوگرم (kg) باشند، یکای کمیت $\frac{B^2}{DE}$ در SI کدام است؟

$$\text{kg}^2 \text{ (۴)} \quad \frac{\text{kg}^2 \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2} \text{ (۳)} \quad \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2} \text{ (۲)} \quad \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}} \text{ (۱)}$$

- ۴۴- دو خطکش A و B را در اختیار داریم، به طوری که در خطکش A بین هر دو عدد طبیعی متولی به n قسمت تقسیم شده و در خطکش B بین هر دو عدد طبیعی متولی به $n+1$ قسمت تقسیم شده است. اگر نسبت دقت اندازه‌گیری خطکش A به دقت اندازه‌گیری خطکش B برابر $\frac{5}{4}$ باشد، n برابر کدام گزینه است؟

۲ (۴) ۴ (۳) ۵ (۲) ۳ (۱)

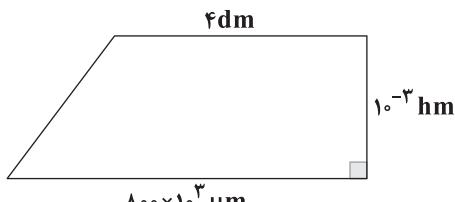
- ۴۵- در شکل زیر، آهنگ خروج آب از شیر که درون مخزن استوانه‌ای شکل ریخته می‌شود، برابر با $\frac{L}{s} \times 10^3$ است. آهنگ افزایش ارتفاع آب درون این مخزن که قطر سطح مقطع آن 50cm است، چند میلی‌متر بر ثانیه است؟ ($\pi = 3$)

- (۱) ۱/۳۲
- (۲) ۱۳/۲
- (۳) ۰/۷۰۴
- (۴) ۷/۰۴

۴۶ - مساحت ذوزنقه زیر، چند سانتی‌متر مربع است؟

۶(۱)

۶۰(۲)

۶۰۰(۳)

۶۰۰۰(۴)

۴۷ - کمیت فرعی A در رابطه $(A \propto \text{مقدار ماده} = \text{حجم} \times \text{فشار})$ صدق می‌کند، یکای آن در SI برابر کدام گزینه است؟

$$\frac{\text{kg} \cdot \text{m}^3}{\text{mol} \cdot \text{s}^2}$$

$$\frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{mol} \cdot \text{s}^2}$$

$$\frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{mol} \cdot \text{s}}$$

$$\frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{mol} \cdot \text{s}}$$

۴۸ - حاصل عبارت زیر در SI، بیانگر کدام کمیت فیزیکی است و مقدار آن در کدام گزینه به درستی آمده است؟

$$A = \frac{2/87 \times 10^8 \mu\text{m} + 1/27 \times 10^{-4} \text{Mm}}{0/18 \times 10^{-21} \text{Ts}^3}$$

۲/۳ - شتاب متوسط

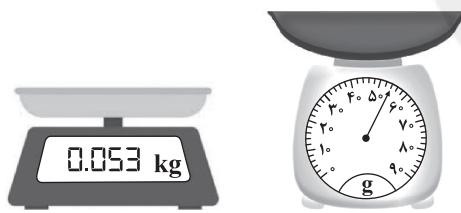
۲/۳ - سرعت متوسط

۱/۱۵ - شتاب متوسط

۱/۱۵ - سرعت متوسط

۴۹ - جرم جسمی را به وسیله ترازوی مدرج و ترازوی رقمی شکل زیر اندازه‌گیری می‌کنیم. به ترتیب از راست به چپ، دقت اندازه‌گیری ترازوی

مدرج و دقت اندازه‌گیری ترازوی رقمی بر حسب گرم در کدام گزینه به درستی آمده‌اند و کدام ترازو دقت بیشتری دارد؟

۱ - ۲ - مدرج

۲ - ۱ - رقمی

۱ - ۲ - مدرج

۲ - ۲ - رقمی

۵۰ - به جسمی به جرم 2 kg توسط دستگاهی نیروی ثابتی به بزرگی F وارد می‌شود و به آن شتاب a می‌دهد. می‌خواهیم با اندازه‌گیری شتابجسم، به کمک قانون دوم نیوتون ($F = ma$)، مقدار F را حساب کنیم. از این‌رو با تکرار آزمایش، اعداد جدول زیر را برای شتاب جسم ثبتمی‌کنیم. F باید چند نیوتون گزارش شود؟

۵	۴	۳	۲	۱	شماره آزمایش
۲/۲	۲/۲	۲/۹	۱/۹	۲/۱	$\text{شتاب } (\frac{\text{m}}{\text{s}^2})$

۲(۱)

۲/۱(۲)

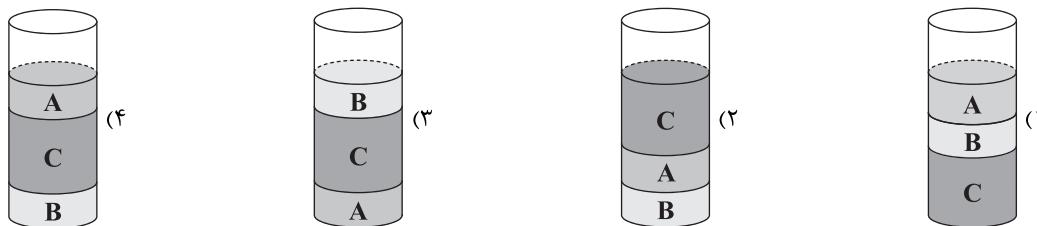
۴(۳)

۴/۲(۴)

محل انجام محاسبات

- ۵۱- جرم 400cm^3 از مایع A برابر با 1200g ، جرم 300cm^3 از مایع B برابر با $1/5\text{kg}$ و جرم $1/5\text{L}$ از مایع C برابر با 3kg است. اگر این سه مایع را در استوانه‌ای بربیزیم، پس از تعادل به کدام شکل درخواهند آمد؟ (مایع‌ها مخلوط‌نشدنی نیستند).

- ۵۲- نمودار حجم بر حسب جرم مایعی، مطابق شکل زیر است. چگالی این مایع در SI برابر کدام گزینه است؟ (دمای مایع ثابت است).

- ۵۳- مخلوطی از دو نوع مایع با چگالی‌های ρ_1 و ρ_2 درست شده است. اگر $\frac{1}{3}$ حجم آن از مایعی با چگالی ρ_1 و $\frac{2}{3}$ باقی‌مانده از مایعی با

چگالی ρ_2 باشد، چگالی این مخلوط برابر کدام گزینه است؟

$$\frac{3\rho_1\rho_2}{\rho_1 + 2\rho_2} \quad (4)$$

$$\frac{3\rho_1\rho_2}{\rho_2 + 2\rho_1} \quad (3)$$

$$\frac{\rho_2 + 2\rho_1}{3} \quad (2)$$

$$\frac{\rho_1 + 2\rho_2}{3} \quad (1)$$

- ۵۴- ارتفاع یک مخروط توپر با چگالی ρ_1 برابر با طول ضلع یک مکعب توپر با چگالی ρ_2 است و شعاع قاعده آن نصف طول ضلع مکعب است.

اگر جرم این دو با هم برابر باشد، $\frac{\rho_1}{\rho_2}$ برابر کدام گزینه است؟ ($\pi = 3$)

$$2 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$\frac{1}{4} \quad (2)$$

$$\frac{3}{4} \quad (1)$$

- ۵۵- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) کمتر بودن چگالی هوای گرم در داخل بالون نسبت به هوای بیرون آن باعث بالا رفتن بالون می‌شود.

(۲) پرقال پوست‌کنده روی آب شناور می‌ماند و پرقال با پوست چون سنگین‌تر است، در آب فرو می‌رود.

(۳) به علت بیشتر بودن چگالی آب نسبت به بنزین، آب مایع مناسب برای خاموش کردن آتش ناشی از بنزین نیست.

(۴) وزن یک لیتر یخ از وزن یک لیتر آب کمتر است.

-۵۶- در یک آزمایش، جرم و حجم یک جسم جامد را مطابق شکل زیر پیدا می‌کنیم. با توجه به اطلاعات روی شکل، چگالی این جسم در SI برابر

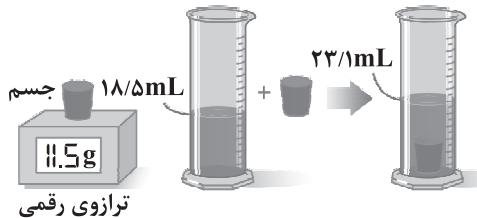
کدام گزینه است؟

۲۵۰۰ (۱)

۲۰۵۰ (۲)

۲۰۵ (۳)

۲۰۵ (۴)

-۵۷- طول ضلع مکعبی برابر با 5 cm و جرم آن برابر با $8\text{ kg}/\text{cm}^3$ است. اگر چگالی این مکعب برابر با $\rho = \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ باشد، آن‌گاه کدام گزینه در ارتباط با

این مکعب درست است؟

(۱) کاملاً توپر و حجم آن 125 cm^3 است.

(۲) کاملاً توپر و حجم آن 100 cm^3 است.

(۳) حفره‌ای به حجم 100 cm^3 دارد.

(۴) حفره‌ای به حجم 25 cm^3 دارد.

-۵۸- در یک ظرف آنقدر آب می‌ریزیم که 60 cm^3 از حجم ظرف، خالی باقی بماند، سیس ظرف را در فریزر قرار می‌دهیم تا آب به طور کامل بخ

بزند. اگر بخ، کل حجم ظرف را اشغال کند، جرم آب اولیه درون ظرف چند گرم بوده است؟ ($\rho_{آب} = 1\text{ g/cm}^3$)

۳۶۰ (۴)

۲۸۰ (۳)

۵۴۰ (۲)

۶۶۰ (۱)

-۵۹- مایعی به چگالی $\rho = 1\text{ g/cm}^3$ را با آب مخلوط می‌کنیم. اگر چگالی مخلوط حاصل برابر با $\frac{1}{5}\text{ g/cm}^3$ باشد، در مخلوط حاصل، نسبت حجم مایع

به حجم آب برابر کدام گزینه است؟ ($\rho_{آب} = 1000\text{ kg/m}^3$)

۲ (۴)

۳ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

$\frac{1}{3}$ (۱)

-۶۰- چگالی یک سیم برابر با $\frac{g}{\text{cm}^3}$ است. از این سیم را بریده و کنار می‌گذاریم و $\frac{1}{4}$ باقی‌مانده را از دستگاهی عبور می‌دهیم تا آن را

یکنواخت نازک کرده و طولش به سیم اولیه برسد. چگالی سیم جدید (باقی‌مانده) چند واحد SI است؟

۲۰۰۰ (۴)

۲ (۳)

۸۰۰۰ (۲)

۸ (۱)

۶۱- کدام یک از مطالب زیر درست است؟

۱) تفاوت در عدد جرمی ایزوتوپ‌های یک عنصر، موجب تفاوت در خواص فیزیکی و شیمیایی ایزوتوپ‌ها شده است.

۲) ششمین عنصر فراوان سازنده سیاره مشتری با ششمین عنصر فراوان سازنده زمین بکسان است.

۳) جرم اتمی پایدارترین ایزوتوپ هیدروژن، دقیقاً $\frac{1}{12}$ جرم ایزوتوپ کربن-۱۲ است.

۴) در جدول دورهای ۷ ردیف افقی (دوره) وجود دارد که نشان‌دهنده چیدمان عنصرها بر حسب افزایش جرم اتمی است.

۶۲- اگر تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترон‌ها در یون‌های A^{3+} و X^{-2} به ترتیب برابر ۴۶ و ۲۰ باشد، مجموع عدد اتمی دو عنصر A و X کدام است؟

۱) ۱۳۹ (۴) ۲) ۱۳۷ (۳) ۳) ۱۳۳ (۲) ۴) ۱۳۵ (۱)

۶۳- ناحیه مرئی طیف نشری خطی اتم‌های چهار عنصر هیدروژن، هلیم، لیتیم و سدیم را در نظر بگیرید. مقایسه میان شمار خط‌های رنگی آن‌ها به کدام صورت است؟

 $H < Li < Na < He$ (۴) $H < Li < He < Na$ (۳) $H = Li < He < Na$ (۲) $Li = H < Na < He$ (۱)

۶۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- در ساختار لایه‌ای اتم، داد و ستد انرژی هنگام انتقال الکترون از یک لایه به لایه دیگر به صورت کوانتومی انجام می‌شود.
- دانشمندان به دنبال توجیه و علت ایجاد طیف نشری خطی عنصرهایی مانند لیتیم و چگونگی نشر نور از اتم‌ها، ساختار لایه‌ای اتم را ارائه کردند.
- انرژی الکترون با فاصله آن از هسته، رابطه مستقیم دارد.
- الکترون در هر لایه‌ای که باشد فقط در نقاط مشخصی پیرامون هسته حضور می‌یابد.

۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۶۵- عنصر سرب دارای چهار ایزوتوپ طبیعی Pb^{204} ، Pb^{206} ، Pb^{207} و Pb^{208} است. اگر فراوانی دو ایزوتوپ اول با هم برابر و فراوانی ایزوتوپ آخر (سنگین‌ترین)، ۲ برابر فراوانی ایزوتوپ اول (سبک‌ترین) باشد، فراوانی پایدارترین ایزوتوپ سرب چند درصد است؟ (جرم اتمی میانگین سرب در نمونه طبیعی را 206.7amu در نظر بگیرید).

۱) ۴۰ (۱) ۲) ۵۰ (۲) ۳) ۳۰ (۳) ۴) ۶۰ (۴)

۶۶- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟۱) درصد فراوانی U^{235} در مخلوط طبیعی ایزوتوپ‌های اورانیم، بیشتر از فراوانی H^{2} در مخلوط طبیعی ایزوتوپ‌های هیدروژن است.

۲) جرم ۱۵۰۰ الکترون کمتر از جرم یک پروتون یا یک نوترон است.

۳) تفاوت جرم نوترون و پروتون بیشتر از $1.67 \times 10^{-27}\text{ kg}$ است.

۴) علت استفاده از نخستین عنصر ساخت بشر در تصویربرداری غده تیروئید این است که یون حاوی آن با یون یدید جرم مشابهی دارد.

محل انجام محاسبات

۶۷- با توجه به ایزوتوپ‌های طبیعی هیدروژن و ایزوتوپ‌های اکسیژن (^{16}O , ^{17}O , ^{18}O) امکان تشکیل چند نوع مولکول آب با جرم مولکولی

متفاوت وجود دارد؟

۷ (۴) ۶ (۳) ۵ (۲) ۹ (۱)

۶۸- اگر پرتوی گسیل شده از ستاره‌های S_1 و S_2 به طور عمدۀ به ترتیب از جنس گاما و ایکس باشند، کدام گزینه در ارتباط با دمای دو ستاره درست است؟

(۱) دمای S_1 بیشتر است زیرا انرژی پرتوی گاما بیشتر است.

(۲) دمای S_2 بیشتر است زیرا انرژی پرتوی ایکس بیشتر است.

(۳) دمای S_1 بیشتر است زیرا ستاره S_1 در فاصله نزدیک‌تری از خورشید قرار دارد.

(۴) دمای S_2 بیشتر است زیرا ستاره S_2 در فاصله نزدیک‌تری از خورشید قرار دارد.

۶۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- مدل اتمی بور فقط طیف نشری خطی عناصر نخستین دورۀ جدول تناوبی را می‌تواند توجیه کند.

- رنگ شعله نخستین فلز جدول تناوبی، سرخ است.

- انرژی لایه‌های الکترونی هر اتم به مجموع شمار ذره‌های زیراتمی هسته آن وابسته است.

- در طیف نشری خطی هیدروژن با افزایش انرژی نوارهای رنگی، فاصله میان نوارهای رنگی متوالی کاهش می‌یابد.

۷۰ (۱) ۳ (۲) ۴ (۱)

شمار اتم‌های موجود در ۳۲ گرم Fe_2O_3 با اتم‌های موجود در کدام‌یک از نمونه‌های زیر برابر است؟

$(\text{Fe}=56, \text{C}=12, \text{O}=16, \text{H}=1:\text{g.mol}^{-1})$

۷۱ (۱) ۲۱ گرم ۳ (۲) $10^{23} \times 10^{23}$ مولکول آب

(۳) ۲۵ گرم استون $(\text{CH}_3\text{COCH}_3)$ (۴) ۰/۰۰۵ لیتر هگزان $(\text{C}_6\text{H}_{14})$ با چگالی ۰/۸۶ g.mL^{-1}

۷۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با مقایسه میان اتم برانگیخته و اتم در حالت پایه درست است؟

- اتم برانگیخته شمار الکترون‌های بیشتری دارد.

- الکترون‌های اتم برانگیخته در فاصله دورتری نسبت به هسته قرار دارند.

- اتم‌های برانگیخته پرانرژی و ناپایدارند.

- منظور از اتم برانگیخته، الکترون‌هایی با $n \geq 2$ و منظور از حالت پایه، الکترون‌هایی با $n = 1$ است.

۷۲ (۱) ۱ ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۷۲- میانگین طول موج کدام دو پرتو، تفاوت کمتری با هم دارند؟

(۱) گاما و ایکس

(۲) ایکس و فرابینفس

(۳) ریزموج‌ها و فروسرخ

(۴) ریزموج‌ها و امواج رادیویی

محل انجام محاسبات

۷۳- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) ریزموج‌ها در مقایسه با امواج رادیویی طول موج کوتاه‌تری دارند.

(۲) تنها یکی از ایزوتوپ‌های شناخته‌شده‌ترین فلز پرتوza به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی به کار می‌رود.

(۳) تمام تکنسیم در جهان باید به طور مصنوعی و با استفاده از واکنش‌های هسته‌ای ساخته شود.

(۴) ممکن نیست در یک نمونه طبیعی از عنصری معین، جرم هر دو اتم سازنده، با هم برابر باشد.

۷۴- در نمونه‌ای از اکسید N_2O_x که جرم نیتروژن آن برابر $56/7 \times 10^{22}$ اتم وجود دارد. در نمونه دیگری از این

اکسید که جرم نمونه برابر $4/14 \times 10^{22}$ گرم است، در مجموع چند اتم وجود دارد؟ ($N=14$, $O=16$: g.mol $^{-1}$)

$$6/772 \times 10^{22} \quad (4)$$

$$8/127 \times 10^{22} \quad (3)$$

$$1/354 \times 10^{23} \quad (2)$$

$$1/625 \times 10^{23} \quad (1)$$

۷۵- میزان انحراف رنگ شعله نمک‌های سدیم، مس و لیتیم پس از عبور نور خورشید از منشور، در کدام گزینه به درستی مقایسه شده است؟

$$Na < Li < Cu \quad (4)$$

$$Cu < Li < Na \quad (3)$$

$$Li < Na < Cu \quad (2)$$

$$Cu < Na < Li \quad (1)$$

۷۶- نور زرد لامپ‌هایی که شب هنگام، آزادراه‌ها و خیابان‌ها را روشن می‌سازد به دلیل وجود در آن‌هاست و از لامپ در ساخت

تابلوهای تبلیغاتی برای ایجاد نوشته‌های نورانی سرخ‌خام استفاده می‌شود.

$$4) \text{ رشته‌های سدیم، نئون}$$

$$3) \text{ بخار سدیم، هلیم}$$

$$2) \text{ بخار سدیم، نئون}$$

$$1) \text{ بخار سدیم، هلیم}$$

۷۷- اگر الکترون در اتم هیدروژن از لایه ششم به لایه اول منتقل شود، امکان تشکیل چند پرتو با طول موج بیشتر از 700 نانومتر وجود دارد؟

$$9 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$4 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

۷۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• نماد هر زیرلایه معین با دو عدد کوانتموی مشخص می‌شود.

• براساس مدل کوانتموی اتم، الکترون‌ها در هر لایه، آرایش و انرژی معینی دارند و اتم از پایداری نسبی برخوردار است.

• مطابق ساختار لایه‌ای اتم، تفاوت انرژی میان لایه‌های الکترونی اول و دوم بیشتر از هر دو لایه الکترونی متواالی است.

• الکترون‌ها در اتم برانگیخته، هنگام بازگشت به حالت پایه، نوری با طول موج معین جذب می‌کنند.

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۷۹- تفاوت ظرفیت پذیرش حداکثر شمار الکترون‌ها در پنجمین نوع زیرلایه یک اتم و لایه الکترونی سوم یک اتم کدام است؟

$$10 \quad (4)$$

$$3) \text{ صفر}$$

$$4 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

۸۰- در اتم یک عنصر، حداکثر شمار الکترون‌های با $n+I=6$ کدام است؟

$$32 \quad (4)$$

$$16 \quad (3)$$

$$18 \quad (2)$$

$$8 \quad (1)$$

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۰

جمعه ۵ / ۰۸ / ۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

پاسخ‌های تشریحی

پایه دهم تجربی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۹۵ دقیقه	تعداد سوال: ۸۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	ریاضی ۱	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	زیست‌شناسی ۱	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰ دقیقه
۳	فیزیک ۱	۲۰	۴۱	۶۰	۲۵ دقیقه
۴	شیمی ۱	۲۰	۶۱	۸۰	۲۰ دقیقه

دهم تجربی

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
مریم ولی عابدینی - مینا نظری مینا مقدسی	ندا فرهنگی	ریاضیات
ابراهیم زرهپوش - ساناز فلاحتی سامان محمدنیا	امیرحسین میرزاچی آزاد فلاحت - علیرضا زمانی امیرحسین هاشمی	زیست‌شناسی
حسین زین‌العابدین‌زاده	مروارید شاه‌حسینی	فیزیک
ایمان زارعی	مریم تمدنی - میلاد عزیزی	شیمی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

سایت کنکور

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحتی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارساییان - سپیده‌سادات شریفی - عاطفه دستخوش

صفحه‌آرایی: فرهاد عبدی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طرح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: مینا عباسی - مهناز کاظمی - فرزانه رجبی - ربابه الطافی - حدیث فیض‌الهی

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

دلوططلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۶- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۷- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

• برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی حداقل ۱ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

• بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۶۴۲-۰۲۱ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانشآموز است.

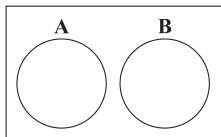

$$\text{م妖} A, B \Rightarrow A \cap B = \emptyset \Rightarrow n(A \cap B) = 0$$

۱

۶

$$\Rightarrow n(A \cup B) = n(A) + n(B) \quad (1)$$

$$n(A') = n(B) + 2 \Rightarrow \overbrace{n(U) - n(A)}^{n(A')} = n(B) + 2$$

$$\xrightarrow{n(U)=5} 5 = n(A) + n(B) + 2$$

$$\Rightarrow n(A) + n(B) = 3 \quad (2)$$

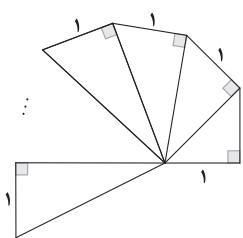
$$(1), (2) \Rightarrow n(A \cup B) = 3$$

از طرفی داریم:

$$n(A' \cap B') = n((A \cup B)') = n(U) - n(A \cup B) = 5 - 3 = 2$$

۴

۷

$$\begin{aligned} & a_1 = \sqrt{1+1} = \sqrt{2} : \text{وتر مثلث اول} \\ & a_2 = \sqrt{1+2} = \sqrt{3} : \text{وتر مثلث دوم} \\ & a_3 = \sqrt{1+3} = \sqrt{4} : \text{وتر مثلث سوم} \\ & \vdots \\ & \text{بنابراین وتر مثلث } n \text{ برابر با } a_n = \sqrt{n+1} \text{ است.} \end{aligned}$$

حال وتر مثلث آخر برابر با $\sqrt{10}$ است در نتیجه داریم:

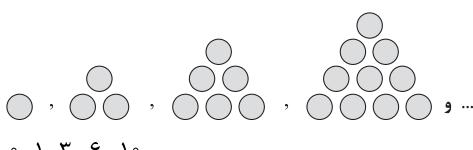
$$\sqrt{n+1} = \sqrt{10} \Rightarrow n+1 = 10 \Rightarrow n = 9 \quad (3)$$

$$\begin{aligned} & \text{مثلث دیگر در مثلث اول} \\ & \text{ضلع قائم } 9 = 9 \times 1 + 1 + \sqrt{10} = 10 + \sqrt{10} \\ & \text{و} \\ & \text{وتر مثلث آخر} \\ & \text{ضلع قائم } 9 \end{aligned}$$

ضلع قائم دیگر در مثلث اول

۳

۸

روش اول:

حال، مجموع جملات متواالی برابر است با:

$$\text{پس یک دنباله مربعی است که } a_n = n^2 \text{ می‌باشد.}$$

روش دوم:

$$\text{در دنباله مثلثی } a_n = \frac{n(n+1)}{2} \text{ می‌باشد، پس:}$$

مجموع هر دو جمله متواالی

$$\overbrace{a_{n-1} + a_n}^{(n-1) \times n} + \frac{n(n+1)}{2} = \frac{n}{2}(n-1+n+1)$$

$$= \frac{n}{2}(2n) = n^2 \Rightarrow \text{دنباله مربعی}$$

$$\frac{1}{27}, \bigcirc, \bigcirc, \bigcirc, \bigcirc, \downarrow \quad a_6$$

$$a_6 = a_1 r^5 \Rightarrow 9 = \frac{1}{27} \times r^5 \Rightarrow r^5 = 27 \times 9 = 3^3 \times 3^2 = 3^5 \Rightarrow r = 3$$

$\overbrace{\frac{1}{27}}^{3 \times 3}, \overbrace{\frac{1}{9}}^{3 \times 3}, \overbrace{\frac{1}{3}}^{3 \times 3}, 1, 3, 9$
 دو عدد وسط

$$\begin{cases} 2a_{n-1} = 3a_n \Rightarrow \frac{a_n}{a_{n-1}} = \frac{2}{3} \Rightarrow r = \frac{2}{3} \\ a_1 = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a_n = a_1 r^{n-1} = 2 \left(\frac{2}{3}\right)^{n-1} = \frac{2^n}{3^{n-1}}$$

$$\xrightarrow{n=1..} a_{1..} = \frac{2^{1..}}{3^{0..}}$$

$$15 \quad \text{چون } r = \frac{1}{2} \text{ میباشد پس دنباله هندسی با جملات مثبت}$$

کاهشی است یعنی $a_5 < a_3 < a_1$ و داریم:

$$a_3 - a_5 = 6 \xrightarrow{a_n = a_1 r^{n-1}} a_1 r^2 - a_1 r^4 = 6$$

$$\xrightarrow{a_1 r^3 \text{ فاکتور از}} a_1 r^3 (1 - r^2) = 6 \xrightarrow{r = \frac{1}{2}} a_1 \left(\frac{1}{2}\right)^2 \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^2\right) = 6$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4}(1 - \frac{1}{4})a_1 = 6 \Rightarrow \frac{1}{4} \times \frac{3}{4}a_1 = 6 \Rightarrow \frac{3}{16}a_1 = 6$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{6}{\frac{3}{16}} = \frac{6 \times 16}{3} = 32$$

$$16 \quad \text{جملات } a_2 \text{ و } a_8 \text{ از دنباله حسابی، جملات متولی}$$

دنباله هندسی اند. پس بنا به خاصیت جملات متولی دنباله هندسی داریم:

$$a_2 = a_1 \times a_8 \xrightarrow{a_n = a_1 + (n-1)d} (a_1 + 7d)^2 = (a_1 + d)(a_1 + 7d)$$

$$\Rightarrow a_1^2 + 14a_1 d + 49d^2 = a_1^2 + 8a_1 d + a_1 d + 7d^2$$

$$\Rightarrow 10a_1 d + 42d^2 - 8a_1 d - 7d^2 = 0$$

$$\Rightarrow 2a_1 d + 15d^2 = 0 \xrightarrow{\text{فاکتور از}} 2d(a_1 + 7.5d) = 0$$

$$\xrightarrow{d \neq 0} a_1 + 7.5d = 0 \Rightarrow a_{1..} = 0$$

۲, ۷, ۱۶, ...

الگوی درجه دوم را به صورت $a_n = an^2 + bn + c$ در نظر می‌گیریم:

$$\begin{aligned} a_n = an^2 + bn + c &\Rightarrow \begin{cases} a_1 = 2 \Rightarrow 2 = a + b + c \quad (1) \\ a_7 = 7 \Rightarrow 7 = 4a + 2b + c \quad (2) \\ a_{16} = 16 \Rightarrow 16 = 9a + 3b + c \quad (3) \end{cases} \\ \xrightarrow{(2)-(1)} 7 - 2 &= 4a + 2b + c - a - b - c \Rightarrow 3a + b = 5 \\ \xrightarrow{(3)-(2)} 16 - 7 &= 9a + 3b + c - 4a - 2b - c \Rightarrow 5a + b = 9 \end{aligned}$$

دو رابطه حاصل را از هم کم می‌کنیم:

$$5a + b - 3a - b = 9 - 5 \Rightarrow 2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

$$\xrightarrow{2a + b = 5} 2(2) + b = 5 \Rightarrow b = 5 - 4 = -1$$

$$\xrightarrow{a + b + c = 7} 2 - 1 - 1 = 4 \Rightarrow c = 1$$

$$\Rightarrow a_n = 2n^2 - n + 1 \xrightarrow{n=1} a_1 = 2(1)^2 - 1 + 1 = 4$$

۱۰

$$\begin{cases} a_1 + a_{16} = 5 & \xrightarrow{a_n = a_1 + (n-1)d} \begin{cases} a_1 + (a_1 + 15d) = 5 \\ (a_1 + 15d) - (a_1 + 7d) = 8 \end{cases} \\ a_5 - a_7 = 6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2a_1 + 15d = 5 \\ 8d - 2d = 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a_1 + 7.5d = \frac{5}{2} \\ 6d = 6 \Rightarrow d = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a_1 + 2 = \frac{5}{2} \Rightarrow a_1 = \frac{5}{2} - 2 = \frac{1}{2}$$

$$a_{1..} = a_1 + 9d \xrightarrow{d=1} a_{1..} = \frac{1}{2} + 9(1) = \frac{1}{2} + 9 = \frac{19}{2}$$

۱۱

$$\frac{1}{12}, \frac{1}{4}, b, a \xrightarrow{\text{خاصیت دنباله حسابی}} \begin{cases} 2\left(\frac{1}{4}\right) = \frac{1}{12} + b \\ 2b = a + \frac{1}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = \frac{1}{2} - \frac{1}{12} = \frac{6-1}{12} = \frac{5}{12} \\ a = 2b - \frac{1}{4} = 2\left(\frac{5}{12}\right) - \frac{1}{4} = \frac{10-3}{12} = \frac{7}{12} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b = \frac{7}{12} + \frac{5}{12} = \frac{12}{12} = 1$$

$$a_1 = 10 \times 60 = 600$$

۱۲

$$a_2 = a_1 - 30 = 570$$

$$a_3 = a_2 - 30 = 540$$

و

⋮

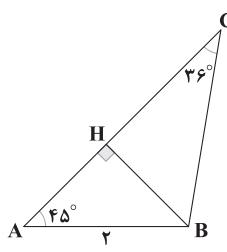
پس یک دنباله حسابی با $a_1 = 600$ و $d = -30$ داریم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \xrightarrow{a_1 = 600, d = -30} a_n = 600 - 30(n-1)$$

$$= -30n + 630 \quad (*)$$

$$a_n = 4 \times 60 = 240 \xrightarrow{(*)} -30n + 630 = 240 \Rightarrow 30n = 630 - 240$$

$$\Rightarrow 30n = 390 \Rightarrow n = \frac{390}{30} = \frac{39}{3} = 13$$

$$\Delta BHC: \sin 36^\circ = \frac{BH}{BC} \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{BC}$$

$$\Rightarrow BC = \frac{\sqrt{2}}{\frac{1}{\sqrt{2}}} = \frac{1 \cdot \sqrt{2}}{\sqrt{2}} = \frac{5\sqrt{2}}{3}$$

از طرفی بنا به رابطه فیثاغورس در مثلث BHC داریم:

$$CH^2 = BC^2 - BH^2 = \left(\frac{5\sqrt{2}}{3}\right)^2 - (\sqrt{2})^2 = \frac{25 \times 2}{9} - 2 = \frac{50}{9} - 2 = \frac{32}{9}$$

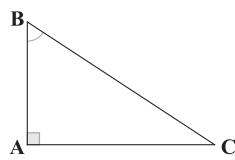
$$\Rightarrow CH = \sqrt{\frac{32}{9}} = \frac{4\sqrt{2}}{3}$$

$$\Rightarrow AC = AH + CH = \sqrt{2} + \frac{4}{3}\sqrt{2} = \frac{7}{3}\sqrt{2}$$

۲۰

$$\begin{aligned} \Delta ABH: & \begin{cases} \sin 45^\circ = \frac{BH}{AB} \Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{BH}{2} \\ \Rightarrow BH = \sqrt{2} \\ \cos 45^\circ = \frac{AH}{AB} \Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{AH}{2} \\ \Rightarrow AH = \sqrt{2} \end{cases} \end{aligned}$$

۱۷

با توجه به گزینه‌ها C زاویه‌ای حاده است و داریم:

$$\sin B = \frac{AC}{BC} \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{AC}{BC}$$

$$\Rightarrow \frac{AC}{BC} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow AC = \frac{1}{\sqrt{2}} BC \quad (1)$$

از طرفی بنا به رابطه فیثاغورس داریم:

$$AB^2 = BC^2 - AC^2$$

$$\xrightarrow{(1)} AB^2 = BC^2 - \left(\frac{1}{\sqrt{2}} BC\right)^2 = BC^2 - \frac{1}{2} BC^2 = \frac{1}{2} BC^2$$

$$\xrightarrow{\text{جذر}} AB = \sqrt{\frac{1}{2}} BC \quad (2)$$

$$\tan C = \frac{AB}{AC} \xrightarrow{(2), (1)} \frac{\sqrt{\frac{1}{2}} BC}{\frac{1}{\sqrt{2}} BC} = \frac{\sqrt{\frac{1}{2}}}{\frac{1}{\sqrt{2}}} = \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

۱۸

$$\frac{\sin 60^\circ - \cos 45^\circ}{\cos 30^\circ + \sin 45^\circ} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}}{\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}} = \frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{\sqrt{3} + \sqrt{2}}$$

$$= \frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{\sqrt{3} + \sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{\sqrt{3} - \sqrt{2}} = \frac{(\sqrt{3} - \sqrt{2})^2}{(\sqrt{3})^2 - (\sqrt{2})^2}$$

$$= \frac{3+2-2\sqrt{3}\sqrt{2}}{3-2} = \frac{5-2\sqrt{6}}{1} = 5-2\sqrt{6}$$

روش اول: صورت و مخرج را بر $\cos x$ تقسیم می‌کنیم:

۱۹

$$\frac{\sin x - \cos x}{\cos x + \sin x} = \frac{\frac{\sin x}{\cos x} - \frac{\cos x}{\cos x}}{\frac{\cos x}{\cos x} + \frac{\sin x}{\cos x}} = \frac{\tan x - 1}{1 + \tan x}$$

$$\xrightarrow{\tan x = \frac{1}{\sqrt{5}}} \frac{\frac{1}{\sqrt{5}} - 1}{1 + \underbrace{\frac{1}{\sqrt{5}}}_{\sqrt{5}}} = \frac{-1/\sqrt{5}}{\sqrt{5}} = -\frac{1 \times \sqrt{5}}{\sqrt{5}} = -\frac{1}{\sqrt{5}} = -\frac{1}{\sqrt{5}}$$

روش دوم:

$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x} \Rightarrow \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{\sqrt{5}} \Rightarrow \sin x = \frac{1}{\sqrt{5}} \cos x \quad (*)$$

$$\frac{\sin x - \cos x}{\cos x + \sin x} = \frac{\frac{1}{\sqrt{5}} \cos x - \cos x}{\cos x + \underbrace{\frac{1}{\sqrt{5}} \cos x}_{\sqrt{5} \cos x}}$$

$$= \frac{\frac{-4}{\sqrt{5}} \cos x}{\frac{4}{\sqrt{5}} \cos x} = \frac{-4}{4} = -\frac{1}{\sqrt{5}}$$

زیستشناسی

بررسی گزینه‌ها: ۳ ۲۴

۱) عقیبی ترین غده برازقی، غدد بناگوشی و پایین ترین آن‌ها، غدد زیرآرواره‌ای می‌باشند. طبق شکل ۶ صفحه ۲۰ کتاب زیستشناسی (۱)، عدد زیربانی به غدد زیرآرواره‌ای نزدیک‌تر است.

۲) غدد زیربانی و زیرآرواره‌ای ترشحات خود را به کف دهان می‌ریزند، ولی غدد بناگوشی از همه بزرگ‌ترند.

۳) طبق شکل گفته شده درست می‌باشد.

۴) طبق شکل، غده بناگوشی از همه بالاتر قرار گرفته و پهنای آن از بالا به پایین کم‌تر می‌شود.

۱ ۲۵ روده بزرگ بخشی از لوله گوارش است که آب و بون‌ها را جذب می‌کند. در نتیجه مدفوع به شکل جامد درمی‌آید. کولون افقی در دیواره خود فاقد یاخته‌های ماهیچه‌ای مخلوط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) انتهای کولون پایین‌رو مواد را به سمت راست‌روده جابه‌جا می‌کند و راست‌روده در بخش میانی بدن قرار دارد. مطابق شکل ۱۴ صفحه ۲۶ کتاب زیستشناسی (۱)، این بخش نسبت به انتهای روده باریک در سطح پایین‌تری قرار دارد.

۳) ابتدای روده بزرگ، روده کور نام دارد که به آپاندیس ختم می‌شود. دقت کنید که محتویات روده‌ی به این بخش، بیشترین میزان آب را داشته و در طی حرکت این محتویات در کولون، آب و بون آن‌ها جذب می‌گردد.

۴) نخستین بخش ترشح‌کننده پروٹاز در لوله گوارش، معده است. مطابق شکل ۱ صفحه ۱۸ کتاب زیستشناسی (۱)، کولون افقی نزدیک‌ترین بخش روده بزرگ به معده است. توجه کنید که طبق شکل ۱۵ صفحه ۲۷ کتاب زیست‌شناسی (۱)، کولون افقی مواد را به طحال نزدیک می‌کند، زیرا مواد را به سمت چپ بدن می‌برد.

۲ ۲۶ موارد «الف» و «ج» عبارت سؤال را به درستی کامل می‌کنند. کوچک‌ترین بخشی که سطح جذب روده باریک را افزایش می‌دهد، ریزپر است.

بررسی موارد:

الف) در بیماری سلیاک که در برخی افراد ایجاد می‌شود به دلیل مصرف پروتئین گلوتن، ریزپرها دچار تخریب می‌شوند.

ب) درون پرزهای روده باریک می‌توان دو نوع مویرگ لنفی و خونی را مشاهده کرد، نه درون ریزپرها.

ج) ریزپر، چین‌خوردگی‌های غشایی می‌باشد و بنابراین از جنس غشا است. بخش اعظم غشا نیز از فسفولیپید ساخته شده که حاوی دو اسید چرب متصل به یک مولکول گلیسرول است.

د) ریزپرها فقط در سطحی از یاخته‌های پوششی که به سمت فضای داخل روده قرار دارد، مشاهده می‌شوند.

۴ ۲۱ به دنبال ورود غذا به معده (بخش کیسه‌ای شکل لوله گوارش)، ترشحات شیره‌گوارشی معده با اثر بر غذا و به کمک حرکات دیواره این بخش، موجب تشکیل مخلوطی به نام کیموس می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) با کاهش انقباض بنداره انتهای مری (نه معده) و ورود غذا به معده، چین‌خوردگی‌های آن، به تدریج باز می‌شوند، نه به سرعت.

۲) حرکات یک در میان، توصیفی از حرکات قطعه‌قطعه‌کننده است. توجه کنید که حرکات قطعه‌قطعه‌کننده، تنها در روده انسان مشاهده می‌شود. داخلی‌ترین لایه دیواره معده نقشی در انقباضات ندارد.

۳) پس از ورود کیموس به روده باریک، گوارش نهایی آن بر اثر شیره‌های گوارشی و حرکات روده باریک صورت می‌گیرد. دقت کنید که در دیواره روده باریک، لایه ماهیچه‌ای مورب دیده نمی‌شود و بخش دارای لایه ماهیچه‌ای مورب، معده می‌باشد که پس از خروج کیموس از معده، ایجاد حلقه‌های انقباضی در دیواره آن به پایان می‌رسد، نه این‌که آغاز شود.

۳ ۲۲ بیکربنات، ماده‌ای است که لایه ژله‌ای حفاظتی معده را قلیایی می‌کند و توسط یاخته‌های پوششی سطحی حفرات معده ترشح می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دقت کنید که هر آنزیم موجود در معده لزوماً گوارشی نیست؛ مانند آنزیم لیزوزیم که عملکرد دفاعی دارد.

۲) منظور اسید معده و خود پیسین است که می‌توانند در تبدیل پیسینوژن به پیسین نقش ایفا کنند. پیسین برخلاف اسید معده، قادر خاصیت اسیدی است.

۴) فاکتور داخلی با کمک به جذب B_{12} ، از کم‌خونی فرد جلوگیری می‌کند. فاکتور داخلی از یاخته کناری ترشح می‌گردد که فراوانی‌اش در غدد معده کم‌تر از سایر یاخته‌ها است.

۴ ۲۳ به هنگام فرایند بلع، غذا از دهان به مری منتقل می‌شود. در جریان این فرایند، حنجره بالا و برچاکنای پایین می‌رود که نتیجه آن، بسته شدن نای است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) به هنگام بلع، زبان کوچک به سمت بالا، زبان به سمت بالا و عقب و برچاکنای به سمت پایین و حنجره هم به سمت بالا حرکت می‌کند.

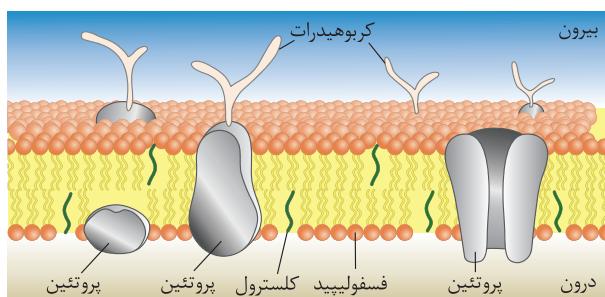
۲) دیواره حلق، ماهیچه‌هایی از نوع مخلوط دارد، نه صاف.

۳) در فرایند بلع، هم بنداره ابتدا و هم انتهای مری شرکت دارند که اولی مخلوط و دومی صاف است، علاوه‌بر آن این بنداره با رسیدن غذا به آن شل شده و به حالت استراحت درمی‌آید، نه آن‌که منقبض شود.

۱ ۳۰ در گیاهان، یاخته‌های واحد سبزدیسه فتوسنتز می‌کنند (البته

این جمله در حل این سؤال اهمیت خاصی ندارد). مطابق شکل انواع متفاوتی از کربوهیدرات‌های منشعب در سطح خارجی غشای یاخته وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ با توجه به شکل، برخی از پروتئین‌های سراسری (نه هر پروتئین سراسری) دارای منفذی برای عبور مواد می‌باشند.

۳ فراوان ترین مولکول‌های موجود در غشا، فسفولیپیدها هستند، اما مطابق شکل، کربوهیدرات‌های غشایی می‌توانند هم به فسفولیپیدهای لایه بیرونی غشا و هم به پروتئین‌های غشا متصل شوند.

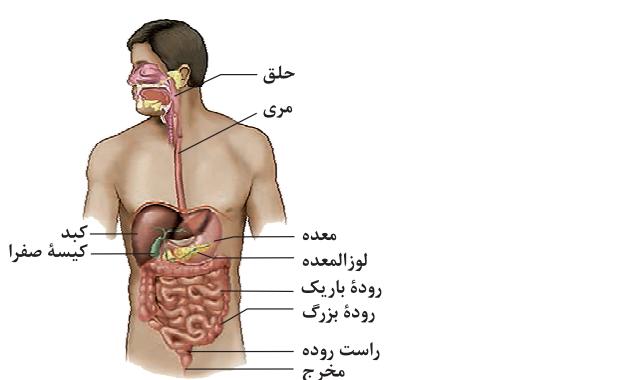
۴ کلسترول نوعی لیپید است که در ساخت غشای یاخته‌های جانوری (نه گیاهی) نقش دارد.

۳ ۳۱ محل ذخیره صfra، کیسه صfra می‌باشد که در سمت راست بدن واقع است. ابتدای روده باریک (دوازده) در سمت راست و کللون پایین رو در سمت چپ واقع شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ بنداره خارجی راست‌روده از نوع ماهیچه مخطط است که چندهسته‌ای می‌باشد.

۲ مطابق شکل، بخش عمده پانکراس در سطح پشتی معده قرار گرفته و از نمایی جلویی بدن، قابل رویت نیست، اما بخش اندکی از آن از نمای جلویی رویت می‌شود.

۴ روده کور و بخش عمده کبد در سمت راست واقع شده‌اند، در حالی که بخش اعظم معده در سمت چپ قرار گرفته است.

۴ ۲۷ اندام هدف و ترشح‌کننده هورمون گاسترین، معده است. در

حالی که اندام هدف و ترشح‌کننده هورمون سکرتین، به ترتیب لوزالمعده و دوازده است. یاخته‌هایی با بیش از یک هسته در ماهیچه قلبی و اسکلتی دیده می‌شود که هیچ‌کدام در معده دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ به دنبال ورود غذا به معده، کشیدگی دیواره آن افزایش یافته و در نتیجه چین خودگی‌ها کاهش می‌یابد.

۲ ورود مواد به محیط داخلی، جذب نام دارد. جذب اصلی در روده باریک است. در

حالی که جلوتر از آن در دهان و معده، جذب به مقدار اندک انجام می‌شود.
۳ بخشی از لوزالمعده در سمت راست و بخش دیگر آن در سمت چپ قرار گرفته است. بلندترین کللون روده بزرگ، کللون پایین رو است که در سمت چپ قرار دارد.

۴ ۲۸ یاخته‌های لایه ماهیچه‌ای لوله‌گوارش در ایجاد حرکات کرمی شرکت می‌کنند. دقت کنید که در تمام لایه‌های لوله‌گوارش، ارتباط با بافت و یاخته‌های عصبی مشاهده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ لایه حلقوی نسبت به لایه طولی درونی تر می‌باشد، بنابراین لایه حلقوی به لایه مخاطی لوله‌گوارش نزدیک‌تر است.

۲ یاخته‌های ماهیچه‌ای موجود در بنداره انتهای مری از نوع ماهیچه صاف است، نه مخطط.

۳ بنداره‌های موجود در لوله‌گوارش، با انجام حرکات کرمی لوله و به دنبال آن با رسیدن غذا، به منظور عبور غذا باز می‌شوند و در این حین ماهیچه‌های موجود در آن‌ها به حالت استراحت درمی‌آیند، نه انقباض.

۴ ۲۹ معده، بخش کیسه‌ای شکل لوله‌گوارش به حساب می‌آید و چین خودگی‌های دیواره آن با ورود غذا باز می‌شوند، بنابراین میزان چین خودگی آن کاهش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ در معده، گوارش شیمیابی همانند گوارش مکانیکی صورت می‌گیرد و هر دو در تشکیل کیموس دخالت دارند.

۲ حفرات معده در نتیجه فرو رفتن مخاط معده در بافت پیوندی زیرین ایجاد می‌شوند. دقت کنید که مخاط معده، از جنس بافت پوششی استوانه‌ای تک‌لایه است، نه سنگفرشی.

۳ بنداره انتهای مری برخلاف بنداره انتهای معده (پیلور) در سمت چپ بدن واقع شده است. بنداره انتهای مری همواره با رسیدن حرکات کرمی شکل به آن به حالت استراحت درمی‌آیند، ولی بنداره پیلور چنین نیست و مادامی که کیموس معده کامل نشده باشد، این بنداره با رسیدن حرکات کرمی به آن باز نمی‌شود.

۳۲

۳ محل شروع گوارش کربوهیدرات‌ها، دهان می‌باشد. محل شروع گوارش پروتئین‌ها، معده می‌باشد. محل پایان گوارش پروتئین‌ها، روده باریک است. دهان و روده هر دو در فرایند جذب مواد نقش دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دهان دارای ماهیچه اسکلتی می‌باشد. ماهیچه اسکلتی، یاخته‌های چند‌هسته‌ای دارد.

۲) ماهیچه مورب فقط در معده وجود دارد.

۴) گوارش پروتئین‌ها در معده برخلاف روده ناقص است، یعنی در معده تبدیل پروتئین به آمینواسید (کوچک‌ترین واحد سازنده) رخ نمی‌دهد.

۴ بروز گزینه‌ها:

۱) زیست‌شناسی، شاخه‌ای از علوم تجربی است که به بررسی علمی (نه عملی) جانداران و فرایندهای زیستی می‌پردازد.

۲) زیست‌شناسان تلاش می‌کنند تا علاوه‌بر بی‌بردن به راه‌های آفرینش، به حل مسائل و مشکلات زندگی انسان امروزی نیز کمک کنند، اما زیست‌شناسان نمی‌توانند به همه پرسش‌ها پاسخ بدهند.

۳) زیست‌شناسان ساختارهایی که به طور غیرمستقیم نیز قابل رویت باشند را بررسی می‌کنند.

۴) مشاهده، اساس علوم تجربی است؛ بنابراین در زیست‌شناسی، فقط ساختارها و یا فرایندهایی را بررسی می‌کنیم که برای ما به طور مستقیم یا غیرمستقیم قابل مشاهده و اندازه‌گیری‌اند.

۲) با توجه به سؤال، شکل «الف» ← بافت پیوندی سست، شکل «ب» ← بافت چربی، شکل «ج» ← بافت ماهیچه‌ای اسکلتی و شکل «د» ← بافت ماهیچه‌ای صاف را نشان می‌دهد. در بافت پیوندی سست، رگ‌های خونی بافت پوششی سنگفرشی تک‌لایه دارند که یاخته‌ها در آن هسته مرکزی دارند. یاخته‌های بافت ماهیچه‌ای اسکلتی و بافت چربی هسته‌جانبی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بیشتر حجم غشای سازنده یاخته‌ها از مولکول‌های فسفولیپیدی ساخته شده است که دو اسید چرب دارند.

نکته: تری‌گلیسریدها، سه اسید چرب دارند.

۳) در بافت ماهیچه اسکلتی نیز بعضی فعالیت‌ها نظیر انعکاس‌ها به صورت غیرارادی انجام می‌شود.

۴) بافت عصبی می‌تواند ترشحات لوله گوارش از جمله معده (بخش کیسه‌ای شکل) را کنترل کند.

۵) مواد برای روده به معده به سمت چپ حرکت می‌کنند. آپاندیس در سمت راست بدن قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مواد برای خروج از کولون بالارو به سمت چپ حرکت می‌کنند. دقت کنید که قسمت اندکی از کبد نیز در سمت چپ بدن قرار دارد.

۳۳

۴) مطالق شکل ۱۵ صفحه ۲۷ کتاب زیست‌شناسی (۱)، سیاه‌رگ که خون را از بخش بالایی معده خارج می‌کند، با سیاه‌رگ خروجی از طحال که اندامی غیرگوارشی است، یکی شده و مشترک‌آ به سیاه‌رگ باب تخلیه می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دقت کنید که ترشح براز ممکن است که با دیدن غذا و بوی غذا هم صورت بکرید و همیشه به دنبال روده غذا به دهان نیست.

۲) شبکه عصبی روده‌ای از مری تا مخرج قابل مشاهده است، نه در سراسر لوله گوارش.

۳) آنزیم‌های گوارشی پیوند بین مولکول‌های غذایی را آبکافت می‌کنند. کبد جزو اندام‌های مرتبط با لوله گوارش است، اما در شیره ترشحی آن (صفرا)، آنزیم گوارشی یافت نمی‌شود.

۱) در بیماری سلیاک بر اثر پروتئین گلوتن ریزپرزها و حتی پرزاها از بین می‌روند. این بخش‌ها جزئی از داخلی ترین لایه دیواره لوله گوارش یعنی لایه مخاطی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) آنزیم‌هایی که در روده باریک فعالیت می‌کنند، به محیط قلیایی نیاز دارند. بیکربنات موجود در صفرا و شیره لوزالمعده، روده باریک را قلیایی می‌کنند و بدین ترتیب در گوارش ترکیبات از جمله پروتئین‌ها نقش دارند.

۳) ترکیبات موجود در معده و ترکیبات ترشح شده از یاخته‌های پوششی دوازده‌هه نیز وارد دوازده‌هه می‌شوند، به علاوه مجرای غیرمشترک لوزالمعده.

۴) هورمون سکرتین توسط یاخته‌های پوششی روده ساخته می‌شود، اما در نهایت به لوزالمعده فرستاده می‌شود.

۴) معده دارای ماهیچه مورب است. در معده، گوارش پروتئین‌ها مولکول‌هایی با ساختار مشابه کلازن) به صورت ناقص انجام می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) حفاظت دیواره مری به اندازه معده و روده باریک نیست. در مری مواد غذایی فقط از حلق به معده منتقل می‌شوند و با هم مخلوط نمی‌شوند. حرکات کرمی با رسیدن به بنداره‌ها می‌توانند اثر مخلوط‌کنندگی داشته باشند، اما این مطلب فقط در مورد معده صدق می‌کند، زیرا در انسان سالم به طور طبیعی هیچ‌گاه پس از رسیدن حرکات کرمی به بنداره انتهای مری، این بنداره بسته نمی‌ماند.

۲) روده بزرگ حرکات خود را به آهستگی انجام می‌دهد. کولون بالارو محتویات خود را که شامل باقی‌مانده شیره‌های گوارشی است به سمت بالا هدایت می‌کند.

۳) دوازده‌هه، بیکربنات را از کیسه‌ای صفرا و لوزالمعده دریافت می‌کند. حرکات قطعه‌قطعه‌کننده در روده باریک آغاز می‌شوند.

فیزیک

۴۱ با توجه به علوم تجربی هشتم، لیزر یک منبع نور گستردہ است که آن را به دلیل کوچک بودن، منبع نقطه‌ای نور در نظر می‌گیریم. از سوی دیگر، پرتوهای آن به صورت واگرا می‌باشد که چون در لیزر، واگرایی زیاد نیست، بنابراین برای سادگی آن‌ها را موادی در نظر می‌گیریم.

۴۲ کمیت‌های برداری: سرعت و نیرو
کمیت‌های اصلی: دما، زمان و طول

۴۳ می‌دانیم وقتی کمیتی برابر حاصل جمع چند کمیت دیگر است، یکای هر یک از جملات جمع شونده باید با یکای این کمیت برابر باشد، بنابراین می‌توان نوشت:

$$A = \frac{B^2}{C} + CDE \Rightarrow \begin{cases} [A] = \frac{[B]^2}{[C]} \\ [A] = [C][D][E] \end{cases}$$

بنابراین:

$$[A] = \frac{[B]^2}{[C]} - \frac{[A]=J}{[C]=\text{kg}} \rightarrow J = \frac{[B]^2}{\text{kg}} - \frac{J = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}}{\text{kg}} = \frac{[B]^2}{\text{s}^2} = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}$$

$$\Rightarrow [B]^2 = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2} \quad (1)$$

$$[A] = [C][D][E] - \frac{[A]=J}{[C]=\text{kg}} \rightarrow J = \text{kg} \times [D] \times [E] \quad \text{از طرفی داریم:}$$

$$\frac{J = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}}{[D][E]} \rightarrow \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2} = \text{kg} \times [D][E] \Rightarrow [D][E] = \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2} \quad (2)$$

$$\frac{[B]^2}{[D][E]} - \frac{\frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}}{\frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}} = \text{kg}^2 \quad \text{در نتیجه:}$$

۴۴ در ابزار اندازه‌گیری مدرج، دقت اندازه‌گیری برابر با کمینه درجه‌بندی آن ابزار است.

در خطکش A، فاصله هر دو عدد طبیعی متولی به $n+1$ قسمت تقسیم شده است، پس کمینه درجه‌بندی خطکش که همان دقت اندازه‌گیری خطکش است، برابر با $\frac{1}{n}$ می‌شود.

در خطکش B فاصله هر دو عدد طبیعی متولی به $n+1$ قسمت تقسیم شده است، پس کمینه درجه‌بندی خطکش که همان دقت اندازه‌گیری خطکش است، برابر با $\frac{1}{n+1}$ می‌شود.

در نتیجه نسبت گفته شده برابر است با:

$$\frac{A}{B} = \frac{\frac{1}{n}}{\frac{1}{n+1}} = \frac{n+1}{n} = \frac{5}{4} \Rightarrow \frac{n+1}{n} = \frac{5}{4}$$

$$\Rightarrow 4n+4=5n \Rightarrow n=4$$

۴۹ جانوار نبالغ توانایی انجام تولید مثل را ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در سطح پنجم، فرد یا یک جاندار بررسی می‌شود. بررسی جمعیت مربوط به سطح ششم است.

۲) دریاچه ارومیه نوعی بوم‌سازگان است. بوم‌سازگان در سطح هشتم بررسی می‌شود.

۳) در بافت پوششی سنگفرشی چند لایه، اندازه یاخته‌ها با یکدیگر متفاوت است.

۴۰ مطابق شکل ۱۵ صفحه ۲۷ کتاب زیست‌شناسی (۱)، خون کولون پایین رو با خون خروجی از پانکراس یکی شده و سپس به سیاهرگ باب وارد می‌شود (کولون پایین رو در انتهای خود محتویاتش را به سمت راست روده که در خط میانی بدن قرار دارد، هدایت می‌کند).

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) سیاهرگ خروجی از پانکراس (اندام هدف سکرین)، مطابق شکل نسبت به سیاهرگ خروجی از کولون بالارو، نازک‌تر است. ابتدا کولون بالارو، مواد را به سمت بالا که کبد در آن جا قرار دارد، هدایت می‌کند.

۲) دقت کنید که اندام‌های خارج از حفره شکمی نظیر حلق و مری، خون خود را به سیاهرگ باب و کبد وارد نمی‌کنند.

۴) سیاهرگ باب، غذی از مواد غذایی جذب شده است و می‌تواند به عنوان برطرف‌کننده نیازهای تغذیه‌ای کبد مورد استفاده قرار گیرد، ولی دقت کنید که سیاهرگ باب به علت داشتن خون تیره، قادر به اکسیژن سانی نیست. کبد و کیسهٔ صفرامانند هر عضو دیگر بدن توسط نوعی سرخرگ، اکسیژن دریافت می‌کنند.

۴۹ در ترازوی مدرج (عقربه‌ای)، فاصله بین صفر تا 10 cm به ۵ قسمت مساوی تقسیم شده است، بنابراین دقت اندازه‌گیری این ترازو برابر است با:

$$\frac{10\text{ g}}{5} = 2\text{ g}$$

دقت اندازه‌گیری ترازوی دیجیتال با یک واحد از آخرین رقمی است که دستگاه می‌خواند، یعنی:

$$1\text{ kg} \times 1000 = 1\text{ g}$$

از طرفی می‌دانیم هر چه مقدار عددی دقت اندازه‌گیری یک وسیله کمتر باشد، آن وسیله دقت اندازه‌گیری بیشتری دارد، بنابراین در این سؤال، دقت اندازه‌گیری ترازوی دیجیتال بیشتر از دقت اندازه‌گیری ترازوی مدرج است، پس ترازوی دیجیتال (رقمی) دقیق‌تر است.

۵۰ عدد گزارش شده در آزمایش شماره (۳) از سایر اعداد، فاصله زیادی دارد، بنابراین آن را در نظر نمی‌گیریم و مقدار میانگین شتاب را حساب می‌کنیم.

$$a = \frac{2/1 + 1/9 + 2/2 + 2/2}{4} \Rightarrow a = \frac{1}{2} \text{ m/s}^2$$

در این صورت نیروی F برابر است با:

$$2 \quad 51 \quad \text{ابتدا چگالی هر مایع را به دست می‌آوریم:}$$

$$A: \text{مایع} \quad \begin{cases} m_A = 1200\text{ g} \\ V_A = 400\text{ cm}^3 \end{cases} \Rightarrow \rho_A = \frac{m_A}{V_A} = \frac{1200}{400} = 3 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$B: \text{مایع} \quad \begin{cases} m_B = 15\text{ kg} \times 1000 = 15000\text{ g} \\ V_B = 200\text{ cm}^3 \end{cases}$$

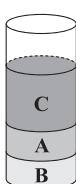
$$\Rightarrow \rho_B = \frac{m_B}{V_B} = \frac{15000}{200} = 5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$C: \text{مایع} \quad \begin{cases} m_C = 3\text{ kg} \times 1000 = 3000\text{ g} \\ V_C = 1/5 L \times 1000 = 1500\text{ cm}^3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \rho_C = \frac{m_C}{V_C} = \frac{3000}{1500} = 2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

بنابراین مقایسه چگالی این سه مایع به صورت مقابل است: $\rho_B > \rho_A > \rho_C$

می‌دانیم هر چه چگالی مایع بیشتر باشد، مایع در ظرف، پایین تر قرار می‌گیرد، بنابراین ترتیب قرار گرفتن مایع‌ها در ظرف به شکل زیر است:

۵۲ می‌دانیم در نمودار حجم بر حسب جرم، شبیخ خط برای را

معکوس چگالی جسم است، بنابراین:

$$\rho = \frac{1}{\frac{[(V+1800) \times 10^{-6}] - [(V-1200) \times 10^{-6}]}{(m+4/8) - m}} = \frac{1}{\frac{3600 \times 10^{-6}}{4/8}} = \frac{1}{625 \times 10^{-6}}$$

$$\Rightarrow \rho = \frac{1}{625 \times 10^{-6}} = 1600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

۴۵ آهنگ خروج آب از شیر برابر با $\frac{L}{S} = 132\text{ cm}/\text{liter}$ بوده، یعنی در هر ثانیه، 132 cm^3 سانتی‌متر مکعب آب از شیر خارج شده و وارد مخزن می‌شود.

حجم آب درون مخزن برابر با Ah است که A سطح مقطع مخزن و h ارتفاع آب موجود در مخزن است، بنابراین:

$$V = Ah \quad \frac{A = \pi r^2}{r = 25\text{ cm}} \Rightarrow V = \pi \times (25)^2 \times h = \pi \times 625 \times h$$

با باز بودن شیر، در هر ثانیه به حجم آب درون ظرف به اندازه 132 cm^3 افروده می‌شود، بنابراین افزایش ارتفاع آب درون ظرف در هر ثانیه برابر است با:

$$\begin{cases} \Delta V = 132\text{ cm}^3 \\ \Delta V = \pi \times 625 \times \Delta h \end{cases}$$

$$\Rightarrow 132 = 3 \times 625 \times \Delta h \Rightarrow \Delta h = 0.04\text{ cm} = 0.4\text{ mm}$$

بنابراین ارتفاع آب درون مخزن در هر ثانیه به اندازه 0.4 mm می‌لیمتر بالا می‌آید.

۴۶ ابتدا ابعاد تمامی ضلع‌ها بر حسب سانتی‌متر به دست می‌آوریم:

$$10^{-3}\text{ hm} \times \frac{10^2\text{ m}}{1\text{ hm}} \times \frac{10^2\text{ cm}}{1\text{ m}} = 10\text{ cm}$$

$$4\text{ dm} \times \frac{10^{-1}\text{ m}}{1\text{ dm}} \times \frac{10^2\text{ cm}}{1\text{ m}} = 40\text{ cm}$$

$$8 \times 10^{-5}\text{ μm} \times \frac{10^{-6}\text{ m}}{1\text{ μm}} \times \frac{10^2\text{ cm}}{1\text{ m}} = 80\text{ cm}$$

بنابراین مساحت ذوزنقه برابر است با:

$$2 \quad 46 \quad \frac{\text{ارتفاع} \times (\text{قاعده پایین} + \text{قاعده بالا})}{2} = \text{مساحت ذوزنقه}$$

$$\Rightarrow S = \frac{(40+80) \times 10}{2} = \frac{120 \times 10}{2} = 600\text{ cm}^2$$

۴۷ کافی است یکای هر کمیت را جایگذاری کنیم:

$$1 \quad 48 \quad [\text{مقدار ماده}] = [\text{حجم}] \times [\text{فشار}]$$

$$\Rightarrow \left(\frac{\text{kg}}{\text{m.s}^2} \right) \times (\text{m}^3) = (\text{mol}) \times [\text{A}] \Rightarrow [\text{A}] = \frac{\text{kg.m}^2}{\text{mol.s}^2}$$

ابتدا عبارت موردنظر را بر حسب واحد SI به دست می‌آوریم:

$$2/87 \times 10^8 \mu\text{m} \times \frac{10^{-6}\text{ m}}{1\mu\text{m}} = 287\text{ m}$$

$$1/27 \times 10^{-4}\text{ Mm} \times \frac{10^6\text{ m}}{1\text{ Mm}} = 127\text{ m}$$

$$0/18 \times 10^{-21}\text{ Ts}^2 \times \frac{10^{24}\text{ s}^2}{1\text{ Ts}^2} = 180\text{ s}^2$$

$$\frac{287\text{ m} + 127\text{ m}}{180\text{ s}^2} = \frac{414\text{ m}}{180\text{ s}^2} = \frac{2/3}{180} \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

بنابراین:

یکای $\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ ، یکای SI کمیت شتاب متوسط است.

بنابراین حجم مکعب دارای حفره (توخالی) برابر است با:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \lambda = \frac{\lambda^{\circ\circ}}{V'} \Rightarrow V' = 100 \text{ cm}^3$$

$$V - V' = 125 - 100 = 25 \text{ cm}^3$$

در نتیجه حجم حفره برابر است با:

۲ ۵۸ هنگام يخ زدن آب، جرم آب تغییر نمی‌کند، یعنی داریم:

$$m_{\text{یخ}} = m_{\text{آب}} = m$$

$$\text{چگالی يخ برابر با } \frac{g}{cm^3} \text{ است، بنابراین با توجه به ثابت بودن جرم، حجم آب}$$

هنگام يخ زدن افزایش می‌یابد که مقدار افزایش آن برابر با 60 cm^3 است، بنابراین:

$$V_{\text{آب}} = V_{\text{یخ}} + 60$$

با توجه به رابطه چگالی ($\rho = \frac{m}{V}$) می‌توان نوشت:

$$\frac{m}{\rho_{\text{یخ}}} = \frac{m}{\rho_{\text{آب}}} + 60 \Rightarrow \frac{m}{0.9} = \frac{m}{1} + 60 \Rightarrow 60 = \frac{m}{0.9} - m$$

$$\Rightarrow 60 = \frac{m - 0.9m}{0.9} \Rightarrow 60 = \frac{0.1m}{0.9} \Rightarrow m = 540 \text{ g}$$

۱ ۵۹ اگر کمیتهای مربوط به آب را با اندیس (۱) و کمیتهای مربوط

به مایع را با اندیس (۲) نشان دهیم، با استفاده از رابطه چگالی مخلوط داریم:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_1 + m_2}{V_1 + V_2} \xrightarrow{\text{مخلوط}} \rho = \frac{\rho_1 V_1 + \rho_2 V_2}{V_1 + V_2}$$

$$\Rightarrow 1/5 = \frac{1 \times V_1 + 3 \times V_2}{V_1 + V_2} \Rightarrow 1/5 V_1 + 1/5 V_2 = V_1 + 3 V_2$$

$$\Rightarrow 1/5 V_1 = 1/5 V_2 \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{1/5}{1/5} = \frac{1}{3}$$

۲ ۶۰ در دمای ثابت، چگالی یک سیم به جنس فلز سازنده آن

بستگی داشته و مستقل از طول و سطح مقطع آن است، بنابراین چگالی سیم

$$\text{تغییر نکرده و برابر با } \frac{kg}{m^3} \text{ یا } \frac{g}{cm^3} \text{ است.}$$

۱ ۵۳ چگالی مخلوط برابر است با:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_{\text{مخلوط}}}{V_{\text{مخلوط}}} = \frac{m_1 + m_2}{V_1 + V_2} \xrightarrow{m = \rho V} \rho_{\text{مخلوط}} = \frac{\rho_1 V_1 + \rho_2 V_2}{V_1 + V_2}$$

$$\frac{V_1 = \frac{1}{3} V_{\text{مخلوط}}}{V_2 = \frac{2}{3} V_{\text{مخلوط}}} \xrightarrow{\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{\frac{1}{3} \rho_1 V_{\text{مخلوط}} + \frac{2}{3} \rho_2 V_{\text{مخلوط}}}{V_{\text{مخلوط}}}} \rho_{\text{مخلوط}} = \frac{\frac{1}{3} \rho_1 + \frac{2}{3} \rho_2}{V_{\text{مخلوط}}}$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{مخلوط}} = \frac{V_{\text{مخلوط}} (\frac{1}{3} \rho_1 + \frac{2}{3} \rho_2)}{V_{\text{مخلوط}}} = \frac{1}{3} \rho_1 + \frac{2}{3} \rho_2$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{مخلوط}} = \frac{1}{3} \rho_1 + \frac{2}{3} \rho_2 = \frac{\rho_1 + 2\rho_2}{3}$$

۳ ۵۴ اگر طول ضلع مکعب را a در نظر بگیریم، چگالی مخروط برابر

است با:

$$\rho_1 = \frac{m_1}{V_1} \xrightarrow{r = \frac{a}{2}, h = a} \rho_1 = \frac{m_1}{\frac{1}{3} \times \pi r^2 h} = \frac{m_1}{\frac{1}{3} \times \pi \left(\frac{a}{2}\right)^2 \times a} \Rightarrow \rho_1 = \frac{m_1}{\frac{a^3}{4}} = \frac{4m_1}{a^3}$$

چگالی مکعب برابر است با:

$$\rho_2 = \frac{m_2}{V_2} \xrightarrow{V = a^3} \rho_2 = \frac{m_2}{a^3}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{\rho_1}{\rho_2} = \frac{\frac{4m_1}{a^3}}{\frac{m_2}{a^3}} = \frac{4m_1}{m_2} \xrightarrow{m_1 = m_2} \frac{\rho_1}{\rho_2} = 4$$

۲ ۵۵ پرتقال با پوست چگالی کمتری نسبت به پرتقال بدون پوست

دارد، بنابراین پرتقال با پوست روی سطح آب شناور می‌ماند و پرتقال بدون پوست در آب فرو می‌رود.

دقت کنید: يخ چگالی کمتری نسبت به آب دارد، بنابراین یک لیتر يخ، جرم کمتری نسبت به یک لیتر آب دارد.

۱ ۵۶ جرم جسم برابر با $11/5 \text{ g}$ و حجم آن برابر با $4/6 \text{ mL}$

است، بنابراین چگالی جسم برابر است با:

$$\rho = \frac{m}{V} = \frac{11/5 \times 10^{-3}}{4/6 \times 10^{-6}} = 2500 \frac{kg}{m^3}$$

۴ ۵۷ حجم ظاهری مکعب برابر است با:

$$V = a^3 = (5)^3 = 125 \text{ cm}^3$$

اگر مکعب را توپر فرض کنیم، جرم آن برابر است با:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \lambda = \frac{m}{125} \Rightarrow m = 1000 \text{ g}$$

با توجه به این‌که جرم مکعب در سؤال 80 g داده شده است، بنابراین متوجه می‌شویم که مکعب، توپر نیست و دارای حفره است.

٤ ٦٧ سبکترین مولکول آب (H^1O^{16}) و سنگین‌ترین

مولکول آب (H^{18}O^3) به ترتیب جرمی معادل ۱۸ amu و ۲۴ amu دارد و بین این دو عدد، تمامی اعداد صحیح ممکن را می‌توان جرم مولکولی نوعی مولکول آب در نظر گرفت. بنابراین در مجموع امکان تشکیل ۷ نوع مولکول آب با جرم مولکولی متفاوت وجود دارد: $(24 - 18) + 1 = 7$

۱ ٦٨ از روی پرتوهای گسیل شده از دو جسم می‌توان دمای آن‌ها را حتی از فاصله بسیار دور با هم مقایسه کرد.

انرژی پرتوها با دمای جسم رابطه مستقیم دارد.
پرتوی گاما نیز در مقایسه با ایکس، انرژی بیشتری دارد.

۳ ٦٩ عبارت‌های دوم و چهارم درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- مدل اتمی بور فقط طیف نشری خطی نخستین عنصر جدول (H) را می‌تواند توجیه کند.

- انرژی لایه‌های الکترونی هر اتم به عدد اتمی آن وابسته است.

۴ ٧٠ برای سادگی در محاسبات به جای مقدار عدد آوگادرو فقط از نماد N_A استفاده می‌کنیم:

$$\text{?atom} = ۲۲ \text{ g Fe}_۳\text{O}_۴ \times \frac{۱ \text{ mol Fe}_۳\text{O}_۴}{۱۶ \text{ g Fe}_۳\text{O}_۴} \times \frac{۵ N_A \text{ atom}}{۱ \text{ mol Fe}_۳\text{O}_۴} = N_A \text{ atom}$$

بررسی گزینه‌ها:

$$1) ۲۱ \text{ g CO} \times \frac{۱ \text{ mol CO}}{۲۸ \text{ g CO}} \times \frac{۲ N_A \text{ atom}}{۱ \text{ mol CO}} = ۱/۲ N_A \text{ atom}$$

$$2) \frac{۳/۰۱ \times ۱۰^{۲۳} \text{ molecule H}_۲\text{O}}{۶/۰۲ \times ۱۰^{۲۳} \text{ molecule H}_۲\text{O}} \times \frac{۱ \text{ mol H}_۲\text{O}}{\text{molecule H}_۲\text{O}} = N_A \text{ atom}$$

$$\times \frac{۲ N_A \text{ atom}}{۱ \text{ mol H}_۲\text{O}} = ۱/۲ N_A \text{ atom}$$

$$3) ۷/۲۵ \text{ g CH}_۳\text{COCH}_۳ \times \frac{۱ \text{ mol CH}_۳\text{COCH}_۳}{۵۸ \text{ g CH}_۳\text{COCH}_۳}$$

$$\times \frac{۱/۰ N_A \text{ atom}}{۱ \text{ mol CH}_۳\text{COCH}_۳} = ۱/۲۵ N_A \text{ atom}$$

$$4) ۰/۰۰۵ \text{ L C}_۶\text{H}_{۱۴} \times \frac{۱۰۰ \text{ mL}}{۱ \text{ L C}_۶\text{H}_{۱۴}} \times \frac{۰/۸۶ \text{ g C}_۶\text{H}_{۱۴}}{۱ \text{ mL C}_۶\text{H}_{۱۴}} \times \frac{۱ \text{ mol C}_۶\text{H}_{۱۴}}{۸۶ \text{ g C}_۶\text{H}_{۱۴}}$$

$$\times \frac{۲/۰ N_A \text{ atom}}{۱ \text{ mol C}_۶\text{H}_{۱۴}} = N_A \text{ atom}$$

۲ ٧١ عبارت‌های دوم و سوم درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- از نظر شمار الکترون‌ها، یک اتم برانگیخته با همان اتم در حالت پایه تفاوتی با هم ندارند.

- منظور از اتم برانگیخته، همان الکترون‌های اتم در حالت پایه‌اند که اکنون به لایه‌های بالاتر (دورتر از هسته) رفته‌اند.
الکترون‌های یک اتم در حالت پایه می‌توانند $n > 1$ نیز اختیار کنند.

٢ ٦١ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ایزوتوب‌های یک عنصر در خواص شیمیایی با هم یکسانند.

۳) جرم ایزوتوب C-۱۲ برابر با ۱۲ amu در نظر گرفته می‌شود. در حالی که جرم پایدارترین ایزوتوب هیدروژن $1/۰۰۸ \text{ amu}$ است.

۴) هر ردیف افقی جدول (دوره) نشان‌دهنده چیدمان عنصرها بر حسب افزایش عدد اتمی است.

١ ٦٢

$$209 A^{3+} \begin{cases} p+n=209 \\ p-e=3 \Rightarrow p=83, e=80, n=126 \\ n-e=46 \end{cases}$$

$$126 X^{2-} \begin{cases} p+n=126 \\ e-p=2 \Rightarrow p=52, e=54, n=74 \\ n-e=2 \end{cases}$$

مجموع عدد اتمی دو عنصر A و X برابر است با:

$$83 + 52 = 135$$

مقایسه میان شمار خط‌های رنگی در ناحیه مرئی در طیف

نشری خطی اتم‌های H، He، Li و Na به صورت زیر است:

شمایر خط‌های رنگی $\text{Na} > \text{He} > \text{Li} = \text{H}$

(۷) (۶) (۴) (۴)

٢ ٦٤ به جز عبارت آخر، سایر عبارت‌ها درست هستند.

الکترون در هر لایه‌ای که باشد در همه نقاط پیرامون هسته حضور می‌یابد.

۱ ٦٥ مطابق داده‌های سؤال فراوانی ایزوتوب‌های ^{۲۰۸}Pb ، ^{۲۰۴}Pb ، ^{۲۰۷}Pb ، ^{۲۰۸}Pb را به ترتیب با x، y و z نشان می‌دهیم:

$$x + x + y + 2z = 100$$

$$\bar{M} = M_1 + \frac{F_r}{100} (M_r - M_1) + \frac{F_r}{100} (M_r - M_1) + \dots$$

$$206/7 = 204 + \frac{x}{100} (206 - 204) + \frac{y}{100} (207 - 204) + \frac{2z}{100} (208 - 204)$$

$$\Rightarrow 2/7 = \frac{2x + 3y + 8z}{100} \Rightarrow 10x + 3y = 270$$

از حل دو معادله فوق مقادیر x و y به ترتیب برابر ۱۵ و ۴۰ به دست می‌آیند.

پایدارترین ایزوتوب همان فراوان‌ترین ایزوتوب (^{۲۰۷}Pb) بوده که فراوانی آن ۴۰٪ است.

۴ ٦٦ از نخستین عنصر ساخت بشر (^{۹۳}Tc) برای تصویربرداری

غده تیروئید استفاده می‌شود. زیرا یون بیدید با یون حاوی ^{۹۹}Tc ، اندازه مشابهی دارد.

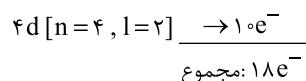
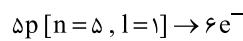
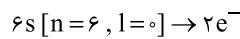
۳ ۷۹ پنجمین نوع زیرلایه یک اتم دارای $n=1$ است.

$$4e^- + 2 = 4e^- \text{ گنجایش شمار الکترون‌ها در یک زیرلایه}$$

$$2n^2 = 18e^- \text{ گنجایش شمار الکترون‌ها در یک لایه}$$

تفاوت دو عدد به دست آمده برابر صفر است.

۲ ۸۰ برای $n+1=6$ حالتهای زیر را می‌توان در نظر گرفت:

۱ ۷۲ هر چه دو پرنتو پرانرژی تر باشند، تفاوت طول موج آن‌ها کمتر است. پرتوهای گاما و ایکس، پرانرژی‌ترین پرتوهای الکترومغناطیسی هستند.

۴ ۷۳ برخی از عناصرها در نمونه طبیعی فقط یک ایزوتوپ دارند و جرم هر دو اتم سازنده با هم برابر است.

۱ ۷۴

$$\text{atom} = \frac{0.56 \text{ g}}{14 \text{ g/mol N}} \times \frac{1 \text{ mol N}_x \text{ O}_x}{2 \text{ mol N}}$$

$$\times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{ molecule}}{1 \text{ mol N}_x \text{ O}_x} \times \frac{(2+x) \text{ atom}}{1 \text{ molecule N}_x \text{ O}_x}$$

$$= \frac{7.224 \times 10^{22}}{0.02(2+x)} \text{ atom} \Rightarrow 0.02(2+x) = 7.224 \times 10^{22} \Rightarrow x = 4$$

$\Rightarrow \text{N}_4\text{O}_4$ فرمول ترکیب

$$\text{atom} = \frac{4}{14} \text{ g N}_4\text{O}_4 \times \frac{1 \text{ mol N}_4\text{O}_4}{92 \text{ g N}_4\text{O}_4} \times \frac{6.02 \times 10^{23} \text{ molecule}}{1 \text{ mol N}_4\text{O}_4}$$

$$\times \frac{6 \text{ atom}}{1 \text{ molecule N}_4\text{O}_4} = 1.625 \times 10^{25} \text{ atom}$$

۲ ۷۵ رنگ شعله نمک‌های Li، Cu، Na به ترتیب زرد، سبز و

سرخ است. میزان انحراف رنگ‌ها پس از عبور نور خورشید از منشور با انرژی رنگ‌ها رابطه مستقیم دارد.

در بین این رنگ‌ها، نور سرخ، کم‌ترین انرژی و نور سبز، بیشترین انرژی را دارد.

۲ ۷۶ • نور زرد لامپ‌هایی که شب هنگام، آزادراه‌ها، بزرگراه‌ها و

خیابان‌ها را روشن می‌سازد، به دلیل وجود بخار سدیم در آن‌هاست.

• از لامپ نئون در ساخت تابلوهای تبلیغاتی برای ایجاد نوشته‌های نورانی سرخ فام استفاده می‌شود.

۳ ۷۷ می‌دانیم انتقال‌هایی که به لایه دوم انجام می‌شود نور مرئی

ایجاد می‌کند که حداقل طول موج آن‌ها ۷۰۰ نانومتر است. برای تشکیل پرتوهایی با طول موج بیشتر از ۷۰۰ نانومتر، فقط انتقال‌های بالاتر از لایه دوم

را در نظر می‌گیریم:

$$n=4 \rightarrow n=3$$

$$n=5 \rightarrow n=3$$

$$n=6 \rightarrow n=3$$

$$n=5 \rightarrow n=4$$

$$n=6 \rightarrow n=4$$

$$n=6 \rightarrow n=5$$

۳ ۷۸ به جز عبارت آخر سایر عبارت‌ها درست هستند.

الکترون‌ها در اتم برانگیخته، هنگام بازگشت به حالت پایه، نوری با طول موج معین نشر می‌کنند.